

Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 9 ta' Novembru 2023
(OR. en)

15182/23

Fajl Interistituzzjonali:
2023/0397(COD)

ELARG 79
COWEB 137

NOTA TA' TRAŻMISSJONI

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	9 ta' Novembru 2023
lil:	Is-Sa Thérèse BLANCHET, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2023) 692 final
Sugġett:	Proposta għal REGOLAMENTO TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL dwar l-istabbiliment tal-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent

Id-delegazzjonijiet isibu meħmuż id-dokument COM(2023) 692 final.

Mehmuż: COM(2023) 692 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 8.11.2023
COM(2023) 692 final

2023/0397 (COD)

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL
dwar l-istabbiliment tal-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. KUNTEST TAL-PROPOSTA

• Raġunijiet u objettivi tal-proposta

Konvergenza soċjoekonomika insuffiċjenti bejn il-Balkani tal-Punent u l-UE kienet kwistjoni li ilha teżisti, aggravata mill-impatt ekonomiku tal-gwerra mhux ipprovokata u mhux ġustifikata tar-Russja ta' aggressjoni kontra l-Ukrajna u qabel dak mill-pandemija tal-COVID-19. Il-livell ta' konvergenza ekonomika tal-Balkani tal-Punent f'termini ta' PDG *per capita* skont l-istandards tal-kapaċità tal-akkwist huwa ta' bejn 30 % u 50 % tal-medja tal-UE u ma huwiex qed jagħmel progress mgħaġġel biżżejjed. Huwa essenzjali għall-Balkani tal-Punent, għall-Unjoni Ewropea u għall-proċess ta' adeżjoni li din ir-rata ta' konvergenza taċċellera. Livell oghla ta' konvergenza se jiffaċilita hafna l-integrazzjoni tal-Balkani tal-Punent fl-UE.

Il-konvergenza ekonomika tinsab fil-qalba tal-benefiċċji tas-shubija fl-UE: l-esperjenza tal-hames ciklu tat-tkabbir tal-UE, fejn xi whud mill-Istati Membri l-aktar ġodda kisbu livelli ta' introjtu ta' 90 % jew aktar tal-medja tal-UE, juri l-impatt li l-integrazzjoni ekonomika u l-ftuħ tas-suq li jirriżultaw mis-shubija fis-Suq Uniku flimkien mal-Politika ta' Koeżjoni għandhom fuq il-konvergenza ekonomika. Minhabba l-ispeċifitàt tar-reġjun, l-integrazzjoni progressiva mas-Suq Uniku anke qabel l-adeżjoni tista' tisfrutta xi whud mill-benefiċċji aktar kmieni. Tali integrazzjoni progressiva jehtieg li tithejja bir-reqqa u għandha tiġi preċeduta minn kooperazzjoni u integrazzjoni reġjonali mill-qrib bħala mizura preparatorja.

Abbażi ta' dan, il-Kummissjoni żviluppat il-**Pjan ta' Tkabbir** għall-Balkani tal-Punent (stabbilit fid-dettall f'Komunikazzjoni parallela tal-Kummissjoni). Dan huwa bbażat fuq erba' pilastri:

- Integrazzjoni ekonomika mtejba mal-Unjoni Ewropea;
- Integrazzjoni ekonomika fil-Balkani tal-Punent: is-Suq Reġjonali Komuni;
- Riformi fundamentali;
- Żieda fl-assistenza finanzjarja.

Il-Faċilità preżenti se sservi bħala l-parti ċentrali tal-Pjan għat-Tkabbir li jżid b'mod sinifikanti l-assistenza finanzjarja bbażata fuq agenda ta' riforma ambizzjuża li tiffoka fuq ir-riformi soċjoekonomiċi meħtieġa flimkien ma' riformi fundamentali, inkluż l-istat tad-dritt u investimenti mmirati. Din se tintroduci kundizzjonalità b'saħħitha billi tistabbilixxi mekkaniżmu ta' pagament ibbażat fuq il-kisbiet ta' dawn ir-riformi. Tali approċċ jirrikjedi disinn kompletament ġdid, differenti mill-istrumenti ta' assistenza esterna disponibbli bħalissa.

L-assistenza finanzjarja kurrenti lill-Balkani tal-Punent u lit-Turkija skont l-Istrument ta' qabel l-Adeżjoni (IPA III), se tkompli fil-forma kurrenti tagħha u se timmira lejn l-allinjament dejjem akbar tal-leġislazzjoni nazzjonali u tal-amministrazzjoni pubblika mal-*acquis* tal-UE u mal-istandards tal-UE bil-hsieb ta' shubija futura fl-Unjoni.

Għalhekk, il-Faċilità l-ġdida se tikkomplementa l-approċċ tal-IPA III billi tiffoka fuq id-determinanti speċifiċi għat-tkabbir soċjali u ekonomiku.

Barra minn hekk, filwaqt li l-IPA III jiffoka fuq proċess ta' programmazzjoni bbażat fuq il-prestazzjoni, din il-Faċilità l-ġdida se jkollha mekkaniżmu ta' pagament ibbażat fuq kundizzjonalità *ex ante*, li jgħaqqad b'mod innovattiv l-għotjiet u s-self, li se jwassal għal inċentiv aktar b'saħħtu biex jiġu implimentati riformi strutturali ewlenin mill-Benefiċjarji.

Sabiex jibbenefika bis-shih mill-opportunitajiet tal-Pjan tat-Tkabbir, kull Benefiċjarju se jhejji Agenda ta' Riforma, li se tistabbilixxi l-miżuri ewlenin li kull Benefiċjarju għandu l-ħsieb li jwettaq matul il-perjodu 2024-2027 biex jaċċellera l-konvergenza soċjoekonomika mal-UE. L-Agenda ta' Riforma se tiġi kkonsultata, ivvalutata u adottata mill-Kummissjoni.

L-Agenda ta' Riforma se tkun konsistenti mal-istrategija ta' tkabbir tal-Benefiċjarju allinjata mal-perkors tat-Tkabbir. Se tressaq riformi fundamentali ewlenin identifikati fil-proċess ta' adeżjoni kif ukoll għadd limitat ta' **riformi soċjoekonomiċi ċentrali** identifikati fi Programmi preċedenti ta' Riforma Ekonomika li minn issa 'l quddiem se jiġu integrati fl-Agendi ta' Riforma. Dan se jiġi artikat b'adeżjoni tal-**investimenti** rilevanti u konnessi skont il-Pjan Ekonomiku u ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent, riflessjoni reġjonali tal-Gateway Globali.

Dawn l-investimenti se jitwettqu permezz tal-Qafas ta' Investiment tal-Balkani tal-Punent (Western Balkans Investment Framework, WBIF), u s-setturi fil-mira li se jiffunzjonaw bħala multiplikaturi ewlenin għall-iżvilupp soċjoekonomiku: il-konnettività, inklużi t-trasport, l-enerġija, it-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, l-edukazzjoni u l-iżvilupp tal-ħiliet. Proġetti jew programmi relatati se jiġu implimentati f'kooperazzjoni mal-istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali u l-banek tal-iżvilupp tal-Istati Membri tal-UE u se jattiraw investimenti addizzjonali minnhom u mis-settur privat.

Il-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent għall-perjodu 2024-2027 hija għalhekk komplementari għall-IPA III. Hija mfassla bħala strument flessibbli, adattat għall-oġġettiv li jiġu aċċellerati r-riformi soċjoekonomiċi fundamentali u li r-reġjun jingiebb eqreb lejn l-UE, filwaqt li jiġu żgurati l-prevedibbiltà, it-trasparenza u r-responsabbiltà tal-fondi.

Hemm il-possibbiltà li l-Balkani tal-Punent jimplimentaw riformi mmirati f'kooperazzjoni mal-Istati Membri tal-UE taħt l-Istrument ta' Appoġġ Tekniku (TSI), peress li l-kooperazzjoni mal-Istati Membri fl-implimentazzjoni tar-riformi tista' tikkontribwixxi għall-adeżjoni u l-integrazzjoni aċċellerati tagħhom. Il-Kummissjoni se tivvaluta r-riżultati tal-proġett pilota kurrenti tat-TSI mal-pajjiżi kandidati u mal-kandidati potenzjali u se tesplora ulterjorment kif tiffaċilita l-parteċipazzjoni tagħhom fi proġetti ta' riforma f'bosta pajjiżi skont it-TSI.

Il-Faċilità proposta se tippermetti lill-Unjoni tlaħhaq mal-ambizzjoni politika tagħha mal-ingranagg finanzjarju tagħha, f'konformità mal-impenn fit-tul tagħha vis-à-vis il-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent fit-triq tagħhom għall-adeżjoni mal-UE.

Ir-riżorsi massimi għall-implimentazzjoni tal-Faċilità se jkunu ta' EUR 6 biljun (fi prezzijiet kurrenti) għall-2024-2027 għat-tipi kollha ta' appoġġ, li minnhom sa EUR 2 biljun se jkunu f'appoġġ mhux ripagabbli u EUR 4 biljun f'self konċessjonarju pprovdut mill-Unjoni. Il-proviżjonament tal-obbligazzjonijiet finanzjarji fil-Fond ta' Proviżjonament Komuni għas-self se jiġi mill-appoġġ mhux ripagabbli ta' EUR 2 biljun.

Fir-rigward tal-komponent ta' appoġġ mhux ripagabbli, il-Faċilità se tiġi ffinanzjata minn riżorsi addizzjonali taħt l-intestatura 6 tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP) bħala parti mir-Rieżami ta' Nofs it-Terminu tal-QFP. Għaldaqstant, il-proposta għal emenda tar-Regolament dwar il-QFP¹ tistabbilixxi li EUR 2 biljun addizzjonali se jkunu disponibbli taħt l-Intestatura 6 għall-assistenza lill-Balkani tal-Punent.

¹ COM(2023) 337 final.

Il-Faċilità l-ġdida se tiġi implimentata permezz ta' mekkaniżmi eżekuttivi li ntgħażlu biex tiġi mmassimizzata l-kisba rapida tar-riformi u l-investimenti relatati, filwaqt li jinżammu l-kontrolli meħtieġa u jiġi mminimizzat il-piż amministrattiv għall-Kummissjoni, għall-Benefiċjarji u għal shab ta' implimentazzjoni oħrajn.

L-appoġġ se jiġi pprovdut permezz ta' żewġ mekkaniżmi ta' twettiq: 1) Appoġġ dirett għall-baġits nazzjonali tal-Benefiċjarji u 2) Appoġġ għall-investimenti fl-infrastruttura permezz tad-WBIF.

Bħala minimu, nofs l-ammont globali disponibbli biex jappoġġa l-Faċilità, madwar

EUR 3 biljun, se jiġi allokat gradwalment lid-WBIF inkluż l-ammont shiħ tal-appoġġ mhux ripagabbli nieqes l-ammonti li għandhom jiġu rriżervati għall-assistenza teknika u amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Faċilità kif ukoll għall-proviżjonament, kif deskritt aktar 'il quddiem hawn taħt.

Id-direzzjonar tal-fondi għall-investimenti kapitali permezz tad-WBIF se jipprovdi riassigurazzjoni addizzjonali kontra r-riskji fiduċjarji, minhabba li d-WBIF għandu sistemi ta' kontroll finanzjarju stabbiliti sew li jibbażaw ukoll fuq l-istandards ta' kontroll ivvalutati mill-pilastri tal-istituzzjonijiet finanzjarji ta' implimentazzjoni. Id-WBIF jipprovdi qafas uniku ta' kooperazzjoni fost il-Kummissjoni Ewropea, id-donaturi bilaterali tal-Istati Membri u l-istituzzjonijiet finanzjarji. L-investimenti kollha se jkunu bbażati fuq il-prinċipji "la tagħmilx ħsara" u "hadd ma jithalla jibqa' lura" u se jikkontribwixxu għall-oġettivi usa' li jgħinu lit-tranżizzjoni tar-reġjun lejn ekonomija ekoloġika, newtrali għall-klima, reżiljenti għall-klima, diġitali u inklużiva allinjata mar-regoli u l-istandards tal-UE.

Filwaqt li ż-żewġ mekkaniżmi msemmija hawn fuq se jassorbu l-biċċa l-kbira tal-fondi, ammont żgħir tal-baġit tal-Istrument (li jikkorrispondi għal 1,5 %) se jiġi rriżervat għall-assistenza teknika u amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Faċilità, bħall-azzjonijiet preparatorji, il-monitoraġġ, il-kontroll, l-awditjar u l-attivitajiet ta' evalwazzjoni, li huma meħtieġa għall-ġestjoni tal-Faċilità u għall-ilhuq tal-oġettivi tagħha, b'mod partikolari studji, laqgħat ta' esperti, taħriġ, konsultazzjonijiet mal-awtoritajiet Benefiċjarji, konferenzi, konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati, azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni, inklużi azzjonijiet ta' sensibilizzazzjoni inklużivi, u komunikazzjoni korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni. L-ispejjeż jistgħu jkopru wkoll il-kostijiet ta' attivitajiet oħrajn ta' appoġġ bħall-kontroll tal-kwalità u l-monitoraġġ tal-proġetti jew tal-programmi fil-prattika u l-kostijiet tal-konsulenza bejn il-pari u tal-esperti għall-valutazzjoni u l-implimentazzjoni tar-riformi u tal-investimenti.

L-iżborżi diretti lill-baġits nazzjonali u t-tqegħid ta' fondi disponibbli għas-sottomissjoni ta' proposti ta' investiment għall-opinjoni tal-Bord Operazzjonali tad-WBIF se jkunu soġġetti għall-progress u l-issodisfar tal-**kundizzjonijiet ta' pagament** speċifikati fl-Aġendi ta' Riforma tal-Benefiċjarji. Il-kundizzjonijiet ta' pagament se jieħdu l-forma ta' sett ta' passi kwalitattivi u kwantitattivi u skeda ta' żmien relatata għall-iżborżi marbuta ma' riformi soċjoekonomiċi speċifiċi biex jiġi stimulat it-tkabbir, is-shab jitqiegħdu fi triq ta' konverġenza sostenibbli u jiġu orjentati lejn riformi speċifiċi relatati mal-prinċipji fundamentali tal-proċess tat-tkabbir inkluż l-istat tad-dritt, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-kriminalità organizzata.

L-istabbiltà makrofinanzjarja, il-ġestjoni finanzjarja pubblika tajba, it-trasparenza u s-sorveljanza tal-baġit huma kundizzjonijiet ġenerali għall-pagamenti li għandhom jiġu ssodisfati għar-rilaxx tal-fondi. **Il-pagamenti se jsiru skont skeda semjannwali fissa**, abbazi ta' talbiet debitament ġustifikati għar-rilaxx ta' fondi ppreżentati mill-Benefiċjarji u wara verifika mill-Kummissjoni tal-kisba tal-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti. F'każ li l-

kundizzjonijiet ta' pagament ma jìgux issodisfati, il-Kummissjoni tissospendi jew tnaqqas ammont korrispondenti mill-pagament.

L-iżborż tal-fondi sospizi korrispondenti jista' jsir matul it-12-il xahar wara l-iskadenza oriġinali stabbilita fl-Aġenda ta' Riforma, sakemm il-kundizzjonijiet ta' pagament ikunu ġew issodisfati. Din l-iskadenza għandha tiġi estiża għal 24 xahar fl-ewwel sena tal-implimentazzjoni. Inkella, l-ammont korrispondenti jista' jitnaqqas mill-allokazzjoni tal-Benefiċjarju u jitqassam mill-ġdid fost il-Benefiċjarji l-oħrajn fis-snin sussegwenti.

Għall-finanzjament ipprovdut lill-baġits nazzjonali, qieghda tiġi proposta sistema ta' awditjar u kontrolli f'diversi livelli: l-ewwel nett, jekk ikun meħtieġ, ir-riforma tas-sistemi tal-awditjar u l-kontroll tal-Benefiċjarji se tiġi inkluża bħala parti mir-riformi skont l-Aġendi ta' Riforma tal-pajjiżi; it-tieni, il-Kummissjoni se tkun tista' twettaq rieżamijiet dettaljati tas-sistemi nazzjonali għall-implimentazzjoni tal-baġit fi kwalunkwe mument taċ-ċiklu tal-proġett. Meta l-implimentazzjoni ssir permezz ta' ġestjoni indiretta jew permezz ta' tahlit (WBIF), il-Kummissjoni tibbaża fuq is-sistemi ta' kontroll tal-entitajiet ivvalutati mill-pilastri, li jinkludu istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali jew banek tal-iżvilupp tal-Istati Membri tal-UE minbarra s-sistemi tagħha stess.

- **Konsistenza mad-dispożizzjonijiet eżistenti fil-qasam ta' politika**

L-appoġġ fl-ambitu ta' din il-Faċilità se jkun konsistenti ma' forom oħrajn ta' appoġġ bilaterali għall-Balkani tal-Punent ipprovduti permezz ta' strumenti oħrajn tal-UE, u komplementari għalihom, b'mod partikolari l-IPA III. Dan se jibni fuq l-appoġġ kurrenti, kif ukoll isahhu, u se jippermetti lir-reġjun jaċċellera l-implimentazzjoni tal-Pjan Ekonomiku u ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent. Sabiex jintlaħqu l-oġettivi u l-għanijiet tiegħu, għandha ssir enfasi speċjali fuq setturi li x'aktarx jiffunzjonaw bħala multiplikaturi ewlenin għall-iżvilupp soċjali u ekonomiku: il-konnettività, it-trasport, l-enerġija, it-tranżizzjonijiet diġitali, l-innovazzjoni, l-edukazzjoni u l-iżvilupp tal-ħiliet.

- **Konsistenza ma' politiki oħra tal-Unjoni**

L-implimentazzjoni tar-Regolament se tkun konsistenti ma' oqsma oħrajn ta' azzjoni esterna u politiki esterni (eż. negozjati ta' tkabbir, assistenza ta' qabel l-adeżjoni). Il-Faċilità se tikkomplementa dawk l-isforzi billi taċċellera l-konverġenza soċjoekonomika tar-reġjun mal-UE bi thejjija għal shubija futura fl-Unjoni.

2. BAŻI ĠURIDIKA, SUSSIDJARJETÀ U PROPORZJONALITÀ

- **Baži ġuridika**

Din il-proposta hija bbażata fuq l-Artikolu 212 u l-Artikolu 322 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Din se tiġi ppreżentata mill-Kummissjoni f'konformità mal-proċedura stabbilita fl-Artikolu 294 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

- **Sussidjarjetà (għall-kompetenza mhux esklużiva)**

Il-Faċilità proposta hija mmirata lejn l-appoġġ għall-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent biex jilħqu konverġenza mal-Unjoni Ewropea fil-kuntest tal-politika tat-tkabbir, għalhekk l-Unjoni tinsab fl-aħjar pożizzjoni biex tipprovidi tali assistenza. It-thejjija tal-pajjiżi kandidati u tal-kandidati potenzjali għas-shubija mal-Unjoni tista' tiġi indirizzata bl-aħjar mod fil-livell tal-Unjoni.

Minhabba l-iskala tal-assistenza mehtieġa, l-UE tinsab f'pożizzjoni unika biex ttipprovdi assistenza esterna lill-Balkani tal-Punent fuq terminu twil b'mod f'waqtu, koordinat u prevedibbli. L-UE tista' tingrana l-kapaċità ta' self tagħha biex tagħti self lill-Balkani tal-Punent b'termini vantaġġuża, kif ukoll biex ttipprovdi appoġġ u garanziji mhux ripagabbli f'perspettiva pluriennali.

Bil-preżenza tagħha fil-prattika permezz tad-Delegazzjonijiet tagħha, l-UE tista' tiżgura aċċess komprensiv għall-informazzjoni dwar l-iżviluppi li jaffettwaw lil kull Benefiċjarju. Dan jippermetti lill-UE tkun konxja b'mod kostanti ta' htigijiet u ċirkostanzi godda u, għalhekk, tadatta l-appoġġ skont il-htigijiet li qeghdin jevolvu, tikkoordina mill-qrib ma' donaturi bilaterali jew multilaterali oħrajn.

- **Proporzjonalità**

Il-proposta tikkonforma mal-prinċipju tal-proporzjonalità fis-sens li ma tmurx lil hinn mill-minimu mehtieġ biex jintlaħqu l-oġettivi ddikjarati fil-livell Ewropew u li huwa mehtieġ għal dak il-fini.

Il-Faċilità hija proposta bħala azzjoni mmirata biex tappoġġa riformi aċċellerati f'reġjun li jehtieġ li jlahhaq mal-UE biex jiġi żgurat tkabbir bla xkiel u ta' benefiċċju reċiproku tal-UE. L-istruttura tiegħu qiegħda tiddependi, sa fejn ikun possibbli, fuq l-istruttura ta' appoġġ eżistenti (IPA III), jew l-istess mudelli ta' finanzjament (eż. WBIF), jew abbażi ta' strumenti eżistenti, iżda simplifikati (strumenti bbażati fuq il-prestazzjoni).

- **Għażla tal-istrument**

F'konformità mal-Artikolu 212 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, li jistabbilixxi l-proċedura leġislattiva ordinarja li għandha tintuza biex jiġu adottati miżuri għall-implimentazzjoni tal-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi, il-proposta tiegħu l-forma ta' Regolament, li jiżgura l-applikazzjoni uniformi tiegħu, in-natura vinkolanti fl-intier tiegħu, u l-applikabbiltà diretta.

3. RIŻULTATI TAL-EVALWAZZJONIJIET EX POST, TAL-KONSULTAZZJONIJIET MAL-PARTIJET IKKONĊERNATI U TAL-VALUTAZZJONIJIET TAL-IMPATT

- **Konsultazzjonijiet mal-partijiet ikkonċernati**

Ma setgħetx titwettaq konsultazzjoni formali mal-partijiet ikkonċernati minhabba l-urġenza tat-thejjija tal-proposta sabiex tkun tista' tiġi adottata fil-hin mill-koleġislaturi biex din issir operazzjonali fl-2024.

L-UE se tiżgura komunikazzjoni u vizibbiltà xierqa madwar l-oġettivi u l-azzjonijiet imwettqa fl-ambitu ta' din il-Faċilità, fil-Balkani tal-Punent, fl-Unjoni, u lil hinn minnha.

- **Valutazzjoni tal-impatt**

Minhabba l-urġenza politika tal-proposta, ma setgħet titwettaq l-ebda valutazzjoni tal-impatt. Se jithejja dokument analitiku fil-forma ta' dokument ta' hidma tal-persunal li jippreżenta l-evidenza wara l-proposta fi żmien 3 xhur mill-adozzjoni tal-inizjattiva.

- **Drittijiet fundamentali**

Prekundizzjoni għall-ghoti ta' appoġġ taħt l-istrument hija li l-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent ikomplu jirrispettaw il-mekkaniżmi demokratiċi effettivi u l-istituzzjonijiet tagħha, inkluża sistema parlamentari b'bosta partiti, l-istat tad-dritt, u li jiggarrantixxu r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi. L-impenn għar-riformi u r-rieda politika qawwija espressa mill-awtoritajiet huma sinjali pożittivi, ikkonfermati fil-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-istat tat-thejjijiet tas-shab għall-adeżjoni mal-UE inkluż fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-Pakkett tat-Tkabbir 2023.

4. IMPLIKAZZJONIJIET BAĠITARJI

Ir-rizorsi massimi li għandhom jiġu pprovduti permezz tal-Faċilità se jkunu ta' EUR 6 biljun għall-2024-2027 għat-tipi kollha ta' appoġġ, li minnhom EUR 2 biljun ikunu f'appoġġ mhux ripagabbli u

EUR 4 biljun f'self aġevolanti pprovdut mill-Unjoni.

Fir-rigward tal-komponent tal-ghotjiet, il-Faċilità tkun iffinanzjata mir-rizorsi addizzjonali proposti taħt l-Intestatura 6 tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP) bhala parti mir-Rieżami ta' Nofs it-Terminu tal-QFP. L-emenda għar-Regolament dwar il-QFP tippredvi ammont addizzjonali ta' EUR 2 biljun disponibbli taħt l-Intestatura 6 għall-assistenza lill-Balkani tal-Punent.

Is-self se jiġi pprovdut fil-Fond ta' Proviżjonament Komuni bir-rata ta' proviżjonament ta' 9 % u l-proviżjonament għandu jiġi ffinanzjat minn EUR 2 biljun proposti bhala parti mir-Revizjoni ta' Nofs it-Terminu tal-QFP li se tikkostitwixxi l-pakkett ta' din il-Faċilità.

1,5 % tal-komponent ta' appoġġ mhux ripagabbli (EUR 30 miljun) se jiġi allokat għan-nefqa tal-assistenza teknika u amministrattiva relatata mal-ġestjoni tal-Faċilità, inklużi l-monitoraġġ, il-komunikazzjoni, l-awditjar u l-evalwazzjoni.

Il-parti li jifdal tal-appoġġ mhux ripagabbli, kif ukoll il-komponent tas-self se jiġu allokat i abbażi tal-formula fl-Anness I, billi jiġi kkombinat is-sehem tal-popolazzjoni ta' Benefiċjarju fuq il-popolazzjoni ġenerali tar-reġjun tal-Balkani tal-Punent u l-PDG medju *per capita* għar-reġjun tal-Balkani tal-Punent fuq il-PDG *per capita* tal-Benefiċjarju rispettiv, filwaqt li jitqiesu ż-żewġ fatturi b'60 % u 40 % rispettivament.

5. ELEMENTI OĦRA

- **Implimentazzjoni, monitoraġġ, evalwazzjoni u rapportar**

Ir-Regolament jistabbilixxi dispożizzjonijiet dettaljati relatati mal-implimentazzjoni, il-monitoraġġ, ir-rapportar u l-evalwazzjoni.

L-implimentazzjoni fl-ambitu tal-istrument għandha ssir taħt il-forom u l-metodi ta' implimentazzjoni stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju.

Il-Kummissjoni se timmonitorja kontinwament l-implimentazzjoni tal-Faċilità. B'rispett shih tat-Trattati, is-servizzi tal-Kummissjoni se jaħdmu mas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE) fil-kuntest tal-implimentazzjoni tal-Faċilità biex tiġi żgurata l-konsistenza tal-azzjoni esterna tal-Unjoni. Fir-rigward tas-Serbja u l-Kosovo, ir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni Ewropea għall-Affarijiet Barranin u s-Sigurtà/Viċi President tal-Kummissjoni, fil-

kapaċità bhala Faċilitatur tad-djalogu dwar in-Normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet bejn is-Serbja u l-Kosovo, se jipprovdi l-valutazzjoni tiegħu.

Għandha tiġi stabbilita sistema ta' monitoraġġ ibbażata fuq kriterji stabbiliti mill-Kummissjoni mill-Benefiċjarji u dawn se jkunu mistennija jirrapportaw lill-Kummissjoni kull sena dwar l-implimentazzjoni tal-Aġendi ta' Riforma tagħhom. Dan se jinkludi r-rapportar dwar l-ilhuq u l-progress lejn l-ilhuq tal-oġettivi ddikjarati tal-Aġendi ta' Riforma, dwar it-titjib tas-sistemi ta' kontroll intern tagħhom, dwar l-implimentazzjoni tal-baġit tagħhom, u dwar kwalunkwe ammont imħallas jew użat hażin b'mod mhux xieraq, u eventwalment irkuprat mill-UE.

Il-Kummissjoni se ttiprovdi lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 27 tar-Regolament valutazzjoni annwali tal-implimentazzjoni tal-fondi pprovduti fl-ambitu tal-Faċilità.

Il-Kummissjoni se twettaq ukoll evalwazzjoni *ex post* tar-Regolament.

- **Spjegazzjoni fid-dettall tad-dispożizzjonijiet speċifiċi tal-proposta**

Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent.

Il-Kapitolu I (Dispożizzjonijiet ġenerali) ikopri s-sugġett tal-Faċilità (l-Artikolu 1), id-definizzjonijiet (l-Artikolu 2), l-oġettivi ġenerali u speċifiċi tal-Faċilità (l-Artikolu 3), il-prinċipji ġenerali (l-Artikolu 4) u l-prekundizzjonijiet għall-appoġġ (l-Artikolu 5).

Il-Kapitolu II jistabbilixxi l-modalitajiet ta' finanzjament u implimentazzjoni tal-Faċilità. L-Artikolu 6 jistabbilixxi (i) il-pakkett finanzjarju tal-Faċilità fil-forma ta' appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli u fil-forma ta' assistenza teknika u amministrattiva; u (ii) l-appoġġ fil-forma ta' self. L-Artikolu 7 jagħti dettalji dwar il-forom ta' implimentazzjoni tal-Faċilità, jiġifieri ġestjoni diretta u indiretta f'konformità mar-Regolament Finanzjarju. L-Artikolu 8 jistabbilixxi r-regoli ta' eliġibbiltà u ta' oriġini applikabbli għall-Faċilità filwaqt li jistabbilixxi li r-regoli fil-proċeduri ta' għoti jistgħu jiġu ristretti minhabba n-natura ta' attività jew meta attività taffettwa s-sigurtà u l-ordni pubbliku. L-Artikolu 9 ikopri l-ftehim dwar il-Faċilità li għandu jiġi konkluż bejn il-Kummissjoni u l-Benefiċjarji li jistabbilixxi b'mod partikolari d-dispożizzjonijiet dwar l-awditjar u l-kontroll, kif ukoll l-obbligi u l-kundizzjonijiet għall-iżborż tal-pagamenti. Id-dispożizzjonijiet għar-riport, il-pagamenti parzjali annwali u, l-approprijazzjonijiet ta' impenn huma koperti fl-Artikolu 10.

Il-Kapitolu III (Aġendi ta' Riforma) jagħti dettalji dwar ir-rekwiżiti u l-bażijiet għall-formulazzjoni tal-Aġendi ta' Riforma (l-Artikolu 11) u l-prinċipji ġenerali għall-finanzjament, inklużi l-kundizzjonijiet ta' pagament għall-iżborżi (l-Artikolu 12). L-Artikolu 13 jagħti dettalji dwar l-Aġendi ta' Riforma li għandhom jiġu pprezentati mill-Benefiċjarji, il-proċedura biex isir dan, u l-elementi li l-Aġendi ta' Riforma għandu jkun fihom, inklużi r-riformi u l-oqsma ta' investiment li għandhom jiġu ffinanzjati mill-Faċilità, u s-sistemi għall-prevenzjoni, l-identifikazzjoni u l-korrezzjoni tal-irregolaritajiet, il-frodi, il-korruzzjoni u l-kunflitti ta' interess, meta jintużaw il-fondi pprovduti taht il-Faċilità.

Il-Kummissjoni se ttipproċedi biex tivvaluta l-Aġendi ta' Riforma skont il-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 14, u se tiegħu deċiżjoni ta' implimentazzjoni kif deskritt fl-Artikolu 15 li tistabbilixxi, fost l-oħrajn, l-ammont indikattiv tal-appoġġ għas-self li għandu jithallas skont l-ilhuq sodisfaċenti tal-kundizzjonijiet ta' pagament, il-limitu ta' żmien għal tali lhuq, u l-prefinanzjament li għalih il-Benefiċjarji se jkunu eliġibbli. L-Artikolu 16 jipprevedi l-

possibbiltà li l-Kummissjoni jew il-Benefiċjarju jagħmlu proposta biex jemendaw l-Aġenda ta' Riforma.

L-Artikolu 17 ikopri l-ftehimiet dwar self li għandhom jiġu konklużi bejn il-Kummissjoni u kull Benefiċjarju, u r-regoli li jirregolaw is-self mill-Kummissjoni fis-swieq, filwaqt li l-Artikolu 18 jistabbilixxi r-rata ta' proviżjonament u l-proċedura għar-rieżami tagħha. L-Artikolu 19 jipprevedi l-mekkaniżmu għall-finanzjament ta' investimenti fl-ambitu tal-Faċilità permezz tal-Qafas ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent.

Ir-regoli għall-pagament ta' prefinanzjament lill-Benefiċjarji, soġġett għar-rispett tal-prekundizzjonijiet deskritti fl-Artikolu 5, huma stabbiliti fl-Artikolu 20. L-Artikolu 21 jagħti dettalji dwar il-proċedura għall-iżborżi mal-issodisfar taż-żewġ kundizzjonijiet ġenerali relatati mal-istabbiltà makrofinanzjarja, mal-ġestjoni finanzjarja pubblika tajba, mat-trasparenza u mas-sorveljanza tal-baġit u tal-kundizzjonijiet ta' pagament stabbiliti fl-Aġendi ta' Riforma.

Il-pagamenti se jsiru fuq bażi semiannwali, wara s-sottomissjoni mill-Benefiċjarju ta' talba għar-rilaxx ta' fondi li turi l-ilhuq sodisfaċenti tal-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti fil-forma ta' passi kwalitattivi u kwantitattivi li għandhom jitwettqu. F'każ ta' valutazzjoni negattiva mill-Kummissjoni, se tinzamm parti mill-ammont li tikkorrispondi għall-kundizzjonijiet ta' pagament mhux issodisfati. Il-fondi miżmuma jiġu rilaxxati biss ladarba l-Benefiċjarju jkun debitament iġġustifika, bħala parti mit-talba sussegwenti għar-rilaxx ta' fondi, li jkun ha l-miżuri mehtieġa biex jiżgura l-ilhuq sodisfaċenti tal-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti. Jekk dan ma jkunx il-każ, il-Kummissjoni tista' tqassam mill-ġdid l-ammonti fost Benefiċjarji oħrajn. Dan l-Artikolu jistabbilixxi wkoll li l-ebda ammont mhu se jithallas għal passi kwalitattivi jew kwantitattivi mhux issodisfati sal-31 ta' Diċembru 2028 filwaqt li jawtorizza lill-Kummissjoni biex tnaqqas l-ammonti jekk l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jiġu affettwati jew jekk il-Benefiċjarji ikunu fi ksur serju ta' obbligu li jirriżulta mill-ftehimiet konklużi fl-ambitu tal-Faċilità.

Il-Kapitolu IV (Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni) jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet li għandhom jiġu segwiti mill-Kummissjoni u mill-Benefiċjarji biex jiġu żgurati kontrolli effettivi fuq l-implimentazzjoni tal-Faċilità. L-Artikolu 22 jagħti dettalji dwar l-obbligi li għandhom jiġu riflessi fil-Ftehimiet ta' Faċilità u ta' Self, li se jinkludu miżuri xierqa biex jiġu evitati, identifikati u kkoreġuti l-frodi, il-korruzzjoni, il-kunflitti ta' interessi u l-irregolaritajiet li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, biex jiġi evitat il-finanzjament doppju u biex tittiehed azzjoni legali biex jiġu rkuprati fondi li jkunu ġew miżapproprjati, il-ġbir ta' *data* adegwata dwar il-benefiċjarji ta' fondi taħt il-Faċilità u d-drittijiet li għandhom jingħataw lill-Kummissjoni, lill-Uffiċċju Ewropew ta' kontra l-Frodi (OLAF), u l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE), meta dan ikun applikabbli. Dan l-Artikolu jagħti wkoll id-dritt lill-Kummissjoni li tnaqqas jew tirkupra l-ammonti jekk l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jiġu affettwati jew jekk il-Benefiċjarji jkunu fi ksur serju ta' obbligu li jirriżulta mill-ftehimiet konklużi fl-ambitu tal-Faċilità. L-Artikolu 23 jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet għas-sistemi ta' kontroll intern tal-Benefiċjarji.

Il-Kapitolu V (Monitoraġġ, rapportar u evalwazzjoni) ikopri d-dispożizzjonijiet għall-istabbiliment tal-indikaturi u l-oqfsa tar-riżultati użati fil-monitoraġġ u l-evalwazzjoni (l-Artikolu 24), u l-evalwazzjoni *ex post* tal-Faċilità (l-Artikolu 25).

Il-Kapitolu VI (Dispożizzjonijiet finali) jistabbilixxi l-eżerċitar tad-delega tas-setgħat fir-rigward tar-rata ta' proviżjonament (l-Artikolu 26), il-proċedura ta' komitologija (l-Artikolu

27), id-dispożizzjonijiet dwar l-informazzjoni, il-komunikazzjoni u l-pubblicità (l-Artikolu 28) u mad-dhul fis-seħh (l-Artikolu 29).

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar l-istabbiliment tal-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u, b'mod partikolari, l-Artikolu 212 u l-Artikolu 322(1) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Qorti tal-Awdituri,

Filwaqt li jaġixxu f'konformità mal-proċedura leġislattiva ordinarja,

Billi:

- (1) Huwa fl-interess komuni tal-Unjoni u tas-shab tagħha tal-Balkani tal-Punent² li javvanzaw l-isforzi għar-riforma tas-sistemi politiċi, legali u ekonomiċi ta' dawn tal-aħħar bil-hsieb tas-shubija futura tagħhom fl-Unjoni. Il-possibiltà ta' shubija mal-Unjoni għandha effett trasformattiv qawwi fejn il-bidla pożittiva demokratika, politika, ekonomika u soċjali rabbiet l-għeruq.
- (2) Hemm bżonn li jiġu pprezentati whud mill-vantaġġi tas-shubija mal-Unjoni qabel l-adeżjoni. Il-konverġenza ekonomika tinsab fil-qalba ta' dawn il-benefiċċji. Bhalissa, il-konverġenza tal-Balkani tal-Punent f'termini ta' PDG *per capita* espressa fl-istandards tal-kapaċità tal-akkwist għadha baxxa bejn 30 % u 50 % tal-medja tal-Unjoni u ma hijiex qiegħda tagħmel progress mġaħġel bizzejjed.
- (3) Biex tnaqqas din id-differenza, il-Kummissjoni Ewropea adottat Komunikazzjoni dwar Pjan ta' Tkabbir għall-Balkani tal-Punent ibbażata fuq erba' pilastri: (a) iż-żieda fl-integrazzjoni mas-Suq Uniku tal-UE; (b) tingħata spinta lill-integrazzjoni ekonomika reġjonali, ibbażata fuq ir-regoli u l-istandards tal-UE, billi jiġi implimentat bis-shih il-Pjan ta' Azzjoni Komuni tas-Suq Reġjonali eżistenti; (c) l-approfondiment tar-riformi bl-għan li jithaffef it-tkabbir fir-reġjun, il-promozzjoni tal-konverġenza ekonomika u t-tishih tal-istabbiltà reġjonali; u (d) l-istabbiliment ta' Strument ta' Finanzjament ġdid: il-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent.
- (4) L-implimentazzjoni ta' dak il-Pjan ta' Tkabbir tirrikjedi finanzjament miżjud fl-ambitu ta' Strument ta' Finanzjament ġdid dedikat, il-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir, biex tgħin lir-reġjun fl-implimentazzjoni tar-riformi li jippromwovu t-tkabbir, l-integrazzjoni reġjonali u s-Suq Reġjonali Komuni.
- (5) Sabiex jintlaħqu dawn l-għanijiet, jenhtieg li ssir enfasi speċjali fir-rigward taż-żoni ta' investiment fuq setturi li x'aktarx jiffunzjonaw bħala multiplikaturi ewlenin għall-

² L-Albanija, il-Bożnija-Herzegovina, il-Kosovo*, il-Montenegro, il-Maċedonja ta' Fuq u s-Serbja.

* Din id-denominazzjoni hija mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet dwar l-istatus, u hija f'konformità mal-UNSCR 1244/1999 u mal-Opinjoni tal-QIG dwar id-Dikjarazzjoni tal-Indipendenza tal-Kosovo

izvilupp soċjali u ekonomiku: il-konnettività, inklużi t-trasport, l-enerġija, it-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, l-edukazzjoni u l-izvilupp tal-hiliet.

- (6) L-infrastruttura tat-trasport hija essenzjali biex tittejjeb il-konnettività bejn is-shab tal-Balkani tal-Punent u mal-UE. Jenhtieg li tikkontribwixxi għall-integrazzjoni tar-reġjun fl-Unjoni. Fil-proposta tagħha li tirrevedi l-qafas trans-Ewropew tat-trasport (TEN-T), il-Kummissjoni inkludiet Kuritur ġdid li jaqsam ir-reġjun tal-Balkani tal-Punent (kuritur tal-Mediterran tal-Punent-Ilvant). In-network TEN-T jenhtieg li jkun ir-referenza għall-finanzjament tal-infrastruttura tat-trasport fir-reġjun.
- (7) Il-Facilità jenhtieg li tappoġġa l-investment u r-riformi li jippromwovu t-triq tal-benefiċjarji lejn it-trasformazzjoni diġitali tal-ekonomija u s-soċjetà f'konformità mal-vizjoni tal-UE għall-2030 ipprezentata fil-komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Il-Kumpass Diġitali tal-2030: l-approċċ Ewropew għad-Deċennju Diġitali"³. Jenhtieg li tistinka biex tiffaċilita l-ilhuq tagħhom tal-oġġettivi generali u tal-miri diġitali fir-rigward tal-Unjoni. Kif deskritt mill-Kummissjoni fil-komunikazzjoni tagħha tal-15 ta' Ġunju 2023⁴, is-sett ta' għodod għaċ-ċibersigurtà tal-5G jenhtieg li jkun ir-referenza għall-finanzjament tal-UE biex jiġu żgurati s-sigurtà, ir-reżiljenza u l-protezzjoni tal-integrità tal-infrastruttura diġitali fir-reġjun.
- (8) Jenhtieg li l-appoġġ tal-Unjoni fl-ambitu tal-Facilità ma jissostitwix l-appoġġ bilaterali u reġjonali previst fir-Regolament (UE) 2021/1529 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵, li jenfasizza t-tnejn tal-Benefiċjarji għas-shubija mal-Unjoni, izda jikkomplementah u jzid miegħu, filwaqt li juża l-mekkaniżmi u l-istrutturi diġà eżistenti kull meta jkun possibbli. L-aproċċ jenhtieg li jibni fuq il-metodoloġija eżistenti tat-tkabbir, b'mod partikolari l-Metodoloġija Riveduta tal-2020⁶, u l-Pjan Ekonomiku u ta' Investment⁷ mill-istess sena.
- (9) L-appoġġ fl-ambitu tal-Facilità jenhtieg li jiġi pprovdut biex jintlaħqu l-oġġettivi generali u speċifiċi, abbażi ta' kriterji stabbiliti u b'kundizzjonijiet ċari ta' pagament. L-oġġettivi generali tal-Facilità jenhtieg li jkunu li tithaffef l-integrazzjoni ekonomika reġjonali, l-integrazzjoni progressiva mas-suq uniku tal-Unjoni, il-konverġenza soċjoekonomika tal-ekonomiji tal-Balkani tal-Punent u l-allinjament mad-drittijiet, ir-regoli, l-istandards, il-politiki u l-prattiki tal-Unjoni bil-ħsieb tas-shubija mal-Unjoni. Il-Facilità jenhtieg li tgħin ukoll biex jiġu aċċellerati r-riformi relatati mal-prinċipji fundamentali tal-proċess tat-tkabbir, inklużi l-istat tad-dritt, l-akkwist pubbliku u l-kontroll tal-ġajnunna mill-Istat, il-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni. Dawn l-oġġettivi jenhtieg li jiġu segwiti b'mod li jsaħħu lil xulxin.
- (10) Jenhtieg li l-Facilità tippromwovi l-prinċipji tal-effettività tal-izvilupp, filwaqt li tirrispetta l-addizzjonalità għall-appoġġ ipprovdut taħt programmi u strumenti oħrajn tal-Unjoni u tistinka biex tiġi evitata d-duplikazzjoni bejn l-assistenza fl-ambitu ta' dan ir-Regolament u assistenza oħra pprovduta mill-Unjoni, mill-Istati Membri, minn pajjiżi terzi, minn organizzazzjonijiet u entitajiet multilaterali u reġjonali.

³ COM(2021)118 final.

⁴ "Implimentazzjoni tas-Sett ta' Ghodod għaċ-ċibersigurtà tal-5G", COM(2023)4049 final.

⁵ Ir-Regolament (UE) Nru 2021/1529 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Settembru 2021 li jistabbilixxi l-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III) (ĠU L 330, 20.9.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj>).

⁶ COM (2022) 57 final.

⁷ COM(2020) 641 final.

- (11) Il-Faċilità jenhtieg li tiżgura l-konsistenza mal-oġġettivi ġenerali tal-azzjoni esterna tal-Unjoni, kif ukoll tappoġġahom, kif stabbilit fl-Artikolu 21 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, inkluż ir-rispett għad-drittijiet fundamentali kif minqux fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE. Dan se jiżgura b'mod partikolari l-protezzjoni u l-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, u l-istat tad-dritt.
- (12) L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jappoġġaw il-progress lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli, il-Ftehim ta' Pariġi u l-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima, il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Diversità Bijoloġika u l-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Ġlieda kontra d-Deżertifikazzjoni, u jenhtieg li ma jikkontribwux għad-degradazzjoni ambjentali jew jikkawżaw ħsara lill-ambjent jew lill-klima. Il-miżuri ffinanzjati fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jkunu f'konformità mal-Pjanijiet Nazzjonali għall-Energija u l-Klima tal-Benefiċjarji, mal-Kontribut tagħhom Stabbilit fil-Livell Nazzjonali u mal-ambizzjoni li tinkiseb in-newtralità klimatika sal-2050. Il-Faċilità jenhtieg li tikkontribwixxi għall-azzjoni ta' mitigazzjoni u għall-kapaċità ta' adattament għall-effetti negattivi tat-tibdil fil-klima, u trawwem ir-reżiljenza għall-klima.
- (13) L-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament jenhtieg li tkun iggwidata mill-prinċipji tal-ugwaljanza u n-nondiskriminazzjoni, kif elaborati fl-istrateġiji tal-Unjoni ta' Ugwaljanza. Dan jenhtieg li jippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tishih tal-pożizzjoni tan-nisa u tal-bniet, u jfittex li jipproteġi u jippromwovi d-drittijiet tan-nisa u tal-bniet f'konformità mal-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-UE dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi u l-konkluzjonijiet tal-Kunsill u l-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti. L-implimentazzjoni tal-Faċilità jenhtieg li tkun f'konformità mal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità u tiżgura l-aċċessibbiltà fl-investimenti u fl-assistenza teknika tagħha.
- (14) Dan ir-Regolament jenhtieg li jippromwovi l-Aġenda Ekoloġika għall-Balkani tal-Punent⁸ billi jsaħħaħ il-protezzjoni ambjentali, jikkontribwixxi għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u jżid ir-reżiljenza għat-tibdil fil-klima, u jaċċellera l-bidla lejn ekonomija b'livell baxx ta' emissjonijiet ta' karbonju.
- (15) Filwaqt li tirrifletti l-Patt Ekoloġiku Ewropew bħala l-istrateġija ta' tkabbir sostenibbli tal-Ewropa u l-importanza li jiġu indirizzati l-oġġettivi tal-klima u tal-bijodiversità f'konformità mal-impenji tal-Ftehim Interistituzzjonali, il-Faċilità jenhtieg li tikkontribwixxi għall-ilhuq tal-mira ġenerali ta' 30 % tan-nefqa baġitarja tal-Unjoni billi tappoġġa l-oġġettivi klimatiċi u 7,5 % fl-2024 u 10 % fl-2026 u l-2027 għall-oġġettivi tal-bijodiversità. Tal-inqas 37 % tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli li jgħaddi mid-WBIF jenhtieg li jqis l-oġġettivi klimatiċi. Il-Faċilità jenhtieg li tappoġġa attivitajiet li jirrispettaw bis-shih l-istandards u l-prijoritajiet klimatiċi u ambjentali tal-Unjoni u l-prinċipju "la tagħmilx ħsara sinifikanti" skont it-tifsira tal-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2020/852⁹.
- (16) Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri u l-Benefiċjarji, jenhtieg li tikkontribwixxi għal trasparenza u responsabbiltà miżjudin fl-għoti tal-assistenza, inkluż bl-implimentazzjoni ta' sistemi ta' kontroll intern xierqa u politiki kontra l-frodi. L-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jsir disponibbli taht il-

⁸ SWD(2020)223 final, 6.10.2020.

⁹ Ir-Regolament (UE) 2020/852 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-18 ta' Ġunju 2020 dwar l-istabbiliment ta' qafas biex jiġi ffaċilitat l-investment sostenibbli, u li jemenda r-Regolament (UE) 2019/2088, ĠU L 198, 22.6.2020, p. 13.

prekundizzjonijiet li kull wiehed mill-Benefiċjarji jkompli jirrispetta u jhares mekkaniżmi u istituzzjonijiet demokratiċi effettivi, inkluża sistema parlamentari b'bosta partijiet, u l-istat tad-dritt, u li jiġi ggarantit ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi. Prekundizzjoni oħra jenhtieg li tkun li s-Serbja u l-Kosovo jimpenjaw ruħhom b'mod kostruttiv fin-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet tagħhom bil-hsieb li jimplimentaw bis-shih l-obbligi rispettivi tagħhom kollha li jirriżultaw mill-Ftehim dwar il-Perkors għan-Normalizzazzjoni u l-Anness ta' Implimentazzjoni tiegħu kif ukoll il-Ftehimiet ta' Djalogu kollha tal-passat u jinvolvu ruħhom f'negozjati dwar il-Ftehim Komprensiv dwar in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet.

- (17) L-ammont massimu globali għall-appoġġ tal-Unjoni permezz tal-Faċilità jenhtieg li jkun ta' EUR 6 biljun fi prezzijiet kurrenti għall-perjodu mill-2024 sal-2027, li minnhom sa EUR 2 biljun f'appoġġ mhux ripagabbli u EUR 4 biljun f'self ta' assistenza finanzjarja aġevolanti pprovdut mill-Unjoni u fornut miż-EUR 2 biljun. Tal-inqas nofs l-ammont totali jenhtieg li jiġi allokati permezz tal-Qafas ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent (WBIF), inkluż l-ammont kollu tal-appoġġ mhux ripagabbli, inqas minn 1,5 % tal-assistenza teknika u l-ammonti meħtieġa għall-provizjonament tas-self.
- (18) Dan ir-Regolament jistabbilixxi pakkett finanzjarju għad-durata kollha ta' dan l-Istrument, li għandu jikkostitwixxi l-ammont ta' referenza ewlieni, skont it-tifsira tal-punt 18 tal-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Diċembru 2020 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar id-dixxiplina baġitarja, dwar il-kooperazzjoni fi kwistjonijiet baġitarji u dwar il-ġestjoni finanzjarja tajba, kif ukoll dwar riżorsi proprji godda, inkluż pjan direzzjonali lejn l-introduzzjoni ta' riżorsi proprji godda, għall-Parlament Ewropew u għall-Kunsill matul il-proċedura baġitarja annwali.
- (19) Ir-responsabbiltà finanzjarja mis-self fl-ambitu ta' din il-Faċilità jenhtieg li ma tigix appoġġata mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, permezz ta' deroga mill-Artikolu 31(3), it-tieni sentenza tar-Regolament (UE) 2021/947. It-tip ta' self ta' appoġġ fl-ambitu ta' din il-Faċilità jenhtieg li jikkostitwixxi assistenza finanzjarja skont it-tifsira tal-Artikolu 220(1) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046. Ammont indikattiv ta' finanzjament għal kull Benefiċjarju jenhtieg li jiġi kkalkolat abbażi tal-formula stabbilita fl-Anness I, il-kombinazzjoni tas-sehem tal-popolazzjoni ta' Benefiċjarju fuq il-popolazzjoni ġenerali tar-reġjun tal-Balkani tal-Punent u l-PDG medju *per capita* għar-reġjun tal-Balkani tal-Punent fuq il-PDG *per capita* tal-Benefiċjarju rispettiv, filwaqt li ż-żewġ fatturi jiġu ponderati b'60 % u 40 % rispettivament. Jekk il-kundizzjonijiet ta' pagament għar-rilaxx ta' fondi ma jiġux issodisfati, il-Kummissjoni tista' tqassam mill-ġdid parti mill-ammont jew l-ammont kollu lil Benefiċjarji oħrajn.
- (20) Ir-regoli finanzjarji orizzontali adottati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill abbażi tal-Artikolu 322 tat-TFUE jenhtieg li japplikaw għal dan ir-Regolament. Dawk ir-regoli huma stabbiliti fir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁰ u jiddeterminaw b'mod partikolari l-proċedura għall-

¹⁰ Ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 (ĠU L 193, 30.7.2018, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>).

istabbiliment u l-implimentazzjoni tal-baġit permezz ta' għotjiet, akkwist, ġestjoni indiretta, assistenza finanzjarja, operazzjonijiet ta' tahlit u r-rimborż ta' esperti esterni, u jipprevedu kontrolli fuq ir-responsabbiltà tal-atturi finanzjarji.

- (21) Ir-restrizzjonijiet tal-eligibbiltà fil-proċeduri ta' għoti fl-ambitu tal-Faċilità jenhtieg li jkunu permessi minhabba n-natura speċifika tal-attività jew meta l-attività taffettwa s-sigurtà jew l-ordni pubbliku.
- (22) Sabiex tiġi żgurata implimentazzjoni effiċjenti tal-Faċilità, inkluża l-faċilitazzjoni tal-integrazzjoni tal-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent fil-ktajjen tal-valur Ewropej, il-provvisti u l-materjali kollha ffinanzjati u akkwistati fl-ambitu ta' din il-Faċilità jenhtieg li joriginaw mill-Istati Membri, mill-Benefiċjarji, mill-partijiet kontraenti għall-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea u mill-pajjiżi koperti mill-Anness I tar-Regolament (UE) 2021/947 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹¹ u l-Anness I tar-Regolament (UE) 2021/1529 u pajjiżi li għalihom huwa stabbilit aċċess reċiproku għall-assistenza esterna fil-Benefiċjarji mill-Kummissjoni, sakemm il-provvisti u l-materjali ma jkunux jistgħu jinkisbu b'kundizzjonijiet raġonevoli fi kwalunkwe wiehed minn dawk il-pajjiżi.
- (23) Filwaqt li jiġi rrispettat il-prinċipju li l-baġit tal-Unjoni jiġi stabbilit kull sena, jenhtieg li tiġi żgurata l-possibbiltà li jiġu applikati l-flessibbiltajiet f'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 għal politiki oħrajn, inkluż għar-riport u r-riimpenji ta' fondi, biex jiġi żgurat l-użu effiċjenti tal-fondi tal-Unjoni, b'hekk jiġu mmassimizzati l-fondi tal-Unjoni disponibbli fl-ambitu tal-Faċilità.
- (24) L-implimentazzjoni tal-Faċilità għall-Balkani tal-Punent jenhtieg li tkun sostnuta minn sett koerenti u prijorizzat ta' riformi mmirati u prijoritajiet ta' investiment f'kull Benefiċjarju tal-Balkani tal-Punent (Aġenda ta' Riforma), li jipprovdi qafas għat-tishih tat-tkabbir soċjoekonomiku, artikolat b'mod ċar u allinjat mar-rekwiżiti tal-adeżjoni tal-Unjoni. L-Aġenda ta' Riforma se sservi bħala qafas ġenerali biex jintlaħqu l-oġettivi ta' din il-Faċilità.
- (25) L-iżborż tal-appoġġ tal-Unjoni jenhtieg li jkun kundizzjonali fuq il-konformità mal-kundizzjonijiet ta' pagament u fuq progress li jista' jitkejjel fl-implimentazzjoni tar-riformi stabbiliti fl-Aġendi ta' Riforma vvalutati u approvati formalment mill-Kummissjoni. Ir-rilaxx ta' fondi jenhtieg li jkun strutturat kif xieraq, li jirrifletti l-oġettivi tal-Faċilità.
- (26) L-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li jinkludu miżuri ta' riforma mmirati u oqsma ta' investiment prijoritarju, flimkien mal-kundizzjonijiet ta' pagament fil-forma ta' passi kwalitattivi u kwantitattivi li jindikaw progress sodisfaċenti jew tlestija ta' dawk il-miżuri, u skeda indikattiva għall-implimentazzjoni ta' dawk il-miżuri. Dawk il-passi jenhtieg li jiġu ppjanati għal mhux aktar tard mill-31 ta' Awwissu 2027, għalkemm it-tlestija ġenerali tal-miżuri li għalihom jirreferu tali passi tista' testendi lil hinn mill-2027 iżda mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2028.
- (27) L-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li jinkludu spjegazzjoni tas-sistema tal-Benefiċjarju biex b'mod effettiv jiġu evitati, identifikati u kkoreġuti l-irregolaritajiet, il-korruzzjoni,

¹¹ Ir-Regolament (UE) 2021/947 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-9 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali – Ewropa Globali, li jemenda u li jhassar id-Deċiżjoni Nru 466/2014/UE u jhassar ir-Regolament (UE) 2017/1601 u r-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 480/2009 (ĠU L 209, 14.6.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

il-frodi u l-kunflitti ta' interess, meta jintużaw il-fondi pprovduti fl-ambitu tal-Faċilità, u l-arrangamenti li għandhom l-għan li jevitaw il-finanzjament doppju mill-Faċilità u minn programmi oħrajn tal-Unjoni kif ukoll minn donaturi oħrajn.

- (28) Il-miżuri skont l-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li, meta jkun xieraq, jikkontribwixxu għat-titjib ta' sistema effiċjenti ta' ġestjoni u kontroll tal-finanzi pubbliċi, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni, il-frodi u l-kriminalità organizzata, u għal sistema effettiva ta' kontroll tal-ġhajna mill-Istat, bl-għan li jiġu żgurati kundizzjonijiet ġusti għall-imprizi kollha. Tali miżuri jenhtieg li jiġu implimentati mill-Benefiċjarju sa data indikattiva li tista' tiġi stabbilita, xierqa għal kull miżura, fl-istadju bikri tal-implimentazzjoni tal-Faċilità.
- (29) Il-Kummissjoni jenhtieg li tivvaluta kull Aġenda ta' Riforma abbażi tal-lista ta' kriterji stabbiliti f'dan ir-Regolament. Sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li l-Kummissjoni tingħata s-setgħat ta' implimentazzjoni biex tapprova dawk l-Aġendi ta' Riforma. Dawk is-setgħat jenhtieg li jiġu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹². Il-Kummissjoni se tqis kif xieraq id-deċiżjoni tal-Kunsill 2010/427/UE u r-rwol tas-SEAE fejn xieraq, u b'mod partikolari meta timmonitorja l-issodisfar tal-prekundizzjoni għall-appoġġ tal-Unjoni.
- (30) Id-deċiżjoni ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni msemmija f'dan ir-Regolament jenhtieg li fl-istess hin tikkostitwixxi programm ta' hidma skont it-tifsira tal-Artikolu 110(2) tar-Regolament Finanzjarju fir-rigward tal-ammont ta' appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli skont dan ir-Regolament.
- (31) Minhabba l-htieġa ta' flessibbiltà fl-implimentazzjoni tal-Faċilità, jenhtieg li jkun possibbli li Benefiċjarju jagħmel talba motivata lill-Kummissjoni biex jemenda d-deċiżjoni ta' implimentazzjoni, meta l-Aġenda ta' Riforma, inklużi l-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti, ma tkunx għadha tista' tinkiseb, parzjalment jew totalment, minhabba ċirkostanzi oġġettivi. Benefiċjarju jenhtieg li jkun jista' jagħmel talba motivata biex jemenda l-Aġenda ta' Riforma, inkluż billi jipproponi addenda fejn rilevanti.
- (32) Jenhtieg li l-Kummissjoni tkun tista' temenda d-deċiżjoni ta' implimentazzjoni, b'mod partikolari biex tqis bidla fl-ammonti disponibbli.
- (33) F'każ ta' ridistribuzzjoni tal-appoġġ fl-ambitu ta' din il-Faċilità li twassal għal appoġġ addizzjonali lil Benefiċjarju, dan il-Benefiċjarju jenhtieg li jippreżenta Aġenda ta' Riforma riveduta b'miżuri addizzjonali li għandhom jinkisbu.
- (34) Jenhtieg li jiġi konkluż Ftehim ta' Faċilità ma' kull Benefiċjarju biex jiġu stabbiliti l-prinċipji tal-kooperazzjoni finanzjarja bejn l-Unjoni u l-Benefiċjarju, u biex jiġu speċifikati l-mekkaniżmi meħtieġa relatati mal-kontroll, mas-supervizjoni, mal-monitoraġġ, mal-evalwazzjoni, mar-rapportar u mal-awditjar tal-finanzjament tal-Unjoni fl-ambitu tal-Faċilità, ir-regoli dwar it-taxxi, id-dazji u l-imposti u l-miżuri għall-prevenzjoni, l-identifikazzjoni, l-investigazzjoni u l-korrezzjoni tal-irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess. Konsegwentement, jenhtieg li jiġi konkluż ukoll ftehim dwar self ma' kull Benefiċjarju li jistabbilixxi

¹² Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tależerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

dispożizzjonijiet speċifiċi għall-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-finanzjament ipprovdut fil-forom ta' self.

- (35) L-appoġġ finanzjarju għall-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li jkun possibbli fil-forma ta' self. Fil-kuntest tal-htigijiet ta' finanzjament tal-Balkani tal-Punent, huwa xieraq li tiġi organizzata l-assistenza finanzjarja skont l-istrategija ta' finanzjament diversifikata prevista fl-Artikolu 220a tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 u stabbilita bħala metodu ta' finanzjament uniku fih, li huwa mistenni li jtejjeb il-likwidità tal-bonds tal-Unjoni u l-attraenza u l-kosteffettività tal-hruġ tal-Unjoni.
- (36) Huwa xieraq li jiġi pprovdut self lill-Benefiċjarji fuq termini konċessjonali hafna b'durata massima ta' 40 sena u li l-pagament lura tal-kapital ma jinbediex qabel l-2034. Huwa xieraq ukoll li ssir deroga mill-Artikolu 220(4) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.
- (37) Meta jitqies li r-riskji finanzjarji assoċjati mal-appoġġ lill-Benefiċjarji fil-forma ta' self skont dan l-Istrument huma komparabbli mar-riskji finanzjarji assoċjati mal-operazzjonijiet ta' self skont ir-Regolament (UE) 2021/947, il-proviżjonament għall-obbligazzjoni finanzjarja mis-self skont dan ir-Regolament jenhtieg li jiġi kkostitwit bir-rata ta' 9 %, f'konformità mal-Artikolu 211 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 u l-finanzjament tal-proviżjonament jenhtieg li jinkiseb minn pakkett ta' EUR 2 biljun fl-ambitu ta' din il-faċilità.
- (38) Sabiex jiġi żgurat li r-rata ta' proviżjonament tibqa' adegwata għar-riskji finanzjarji, is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti skont l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jenhtieg li tiġi delegata lill-Kummissjoni fir-rigward tal-emendar tar-rata ta' proviżjonament. Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa matul ix-xogħol tagħha ta' thejjija, anke fil-livell ta' esperti, u li daww il-konsultazzjonijiet jiġu mwettqa f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016¹³. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata partecipazzjoni uguali fit-thejjija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess hin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi ta' esperti tal-Kummissjoni li jittrattaw it-thejjija ta' atti delegati.
- (39) Sabiex jiġi massimizzat l-ingranaġġ tal-appoġġ finanzjarju tal-Unjoni biex jiġi attirat investiment addizzjonali, u biex jiġi żgurat il-kontroll tal-UE fuq in-nefqa, l-investimenti fl-infrastruttura li jappoġġaw l-Aġendi ta' Riforma jenhtieg li jiġu implimentati permezz tad-WBIF. Proġetti jew programmi individwali jenhtieg li jiġu ppreżentati lill-Bord Operazzjonali tad-WBIF għall-opinjoni tiegħu biss mat-tlestija tal-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti definiti fl-Aġendi ta' Riforma. F'każ li ma jiġux issodisfati l-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti għall-investimenti fi żmien sena, il-Kummissjoni tista' tqassam mill-ġdid il-finanzjament ta' investiment fl-ambitu tad-WBIF fost il-Benefiċjarji li jifdal.
- (40) Sabiex jiġi żgurat li l-Benefiċjarji jeliminaw finanzjament inizjali għall-implimentazzjoni tal-ewwel riformi, kull Benefiċjarju jenhtieg li jkollu aċċess sa 7 % tal-ammont totali previst taħt din l-assistenza finanzjarja tal-Faċilità fil-forma ta' prefinanzjament, soġġett għad-disponibbiltà tal-finanzjament u għar-rispett tal-prekundizzjonijiet għall-appoġġ taħt il-Faċilità.

¹³

ĠU L123, 12.5.2016, p.1.

- (41) Huwa importanti li jiġu ggarantiti kemm il-flessibbiltà kif ukoll il-kapaċità tal-programmi fl-ġoti ta' appoġġ tal-Unjoni lill-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent. Għal dak il-fini, il-fondi fl-ambitu tal-Faċilità jenħtieġ li jiġu rilaxxati skont skeda semiannwali fissa, soġġett għad-disponibbiltà tal-finanzjament, abbażi ta' talba għar-rilaxx ta' fondi pprezentata mill-Benefiċjarji u wara verifika mill-Kummissjoni tat-twettiq sodisfaċenti kemm tal-kundizzjonijiet generali relatati mal-istabbiltà makrofinanzjarja, il-ġestjoni finanzjarja pubblika tajba, it-trasparenza kif ukoll tas-sorveljanza tal-baġit u l-kundizzjonijiet rilevanti ta' pagament. Meta kundizzjoni ta' pagament ma tiġix issodisfata f'konformità mal-iskeda ta' żmien indikattiva stabbilita fid-deċiżjoni li tapprova l-Aġenda ta' Riforma, il-Kummissjoni tista' żżomm parti mill-fondi jew il-fondi kollha li jikkorrispondu għal dik il-kundizzjoni. L-iżborż tal-fondi miżmuma korrispondenti jista' jsir matul il-perjodu li jmiss għar-rilaxx tal-fondi u sa 12-il xahar wara l-iskadenza oriġinali stabbilita fl-iskeda ta' żmien indikattiva, dment li l-kundizzjonijiet ta' pagament ikunu ġew issodisfati. Fl-ewwel sena tal-implimentazzjoni, din l-iskadenza jenħtieġ li tiġi estiza għal 24 xahar mill-valutazzjoni negattiva inizjali.
- (42) B'deroga mill-Artikolu 116(2) u (5) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, huwa xieraq li tiġi stabbilita l-iskadenza tal-pagamenti għall-kontribuzzjonijiet għall-baġits tal-Istat mid-data tal-komunikazzjoni tad-deċiżjoni li tawtorizza l-iżborż lill-Benefiċjarju u li jiġi eskluż il-ħlas tal-imġħax ta' inadempjenza mill-Kummissjoni lill-Benefiċjarju.
- (43) Fil-qafas tal-miżuri restrittivi tal-Unjoni, adottati abbażi tal-Artikolu 29 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE) u 215(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), l-ebda fond jew riżorsa ekonomika ma jistgħu jsiru disponibbli, direttament jew indirettament, lil persuni ġuridiċi, entitajiet jew korpi nnominati, jew għall-benefiċċju tagħhom. Tali entitajiet nnominati, u entitajiet li huma proprjetà tagħhom jew ikkontrollati minnhom, għalhekk ma jistgħux jiġu appoġġati mill-Faċilità.
- (44) F'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, ir-Regolament (UE, Euratom) 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁴ u r-Regolamenti tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95¹⁵, (Euratom, KE) Nru 2185/96¹⁶ u (UE) 2017/1939¹⁷, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni għandhom jiġu protetti permezz ta' miżuri proporzjonati, inklużi miżuri relatati mal-prevenzjoni, l-identifikazzjoni, il-korrezzjoni u l-investigazzjoni ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni, kunflitt ta' interess,

¹⁴ Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jħassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁵ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 Diċembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.1995, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹⁶ Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tippoteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra (ĠU L 292, 15.11.1996, p. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹⁷ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939 tat-12 ta' Ottubru 2017 li jimplimenta kooperazzjoni msahha dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("l-UPPE") (ĠU L 283, 31.10.2017, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

finanzjament doppju, għall-irkupru ta' fondi mitlufa, imħallsa bi żball jew użati b' mod żbaljat.

- (45) B' mod partikolari, f' konformità mar-Regolamenti (Euratom, KE) Nru 2185/96 u (UE, Euratom) Nru 883/2013, l-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) jenhtieg li jkun f' pozzizzjoni li jwettaq investigazzjonijiet amministrattivi, inklużi kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post, bil-ħsieb li jstabbilixxi jekk kienx hemm frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.
- (46) F' konformità mal-Artikolu 129 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, id-drittijiet u l-aċċess meħtieġa jenhtieg li jingħataw lill-OLAF tal-Kummissjoni, lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri u, meta jkun applikabbli, lill-UPPE, inkluż minn partijiet terzi involuti fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni.
- (47) Il-Kummissjoni jenhtieg li tiżgura li l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jkunu protetti b' mod effettiv fl-ambitu tal-Faċilità. Fl-istess ħin, minhabba r-rekord fit-tul tal-assistenza finanzjarja pprovduta lill-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent ukoll taħt ġestjoni indiretta, u filwaqt li jitqies l-allinjament gradwali tagħhom mal-istandards u l-prattiki ta' kontroll intern tal-Unjoni, il-Kummissjoni tista' tiddependi ħafna fuq it-tħaddim tas-sistemi nazzjonali ta' kontroll intern u ta' prevenzjoni tal-frodi. B' mod partikolari, il-Kummissjoni u l-OLAF jenhtieg li jiġu informati dwar il-każijiet suspettati kollha ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitt ta' interessi li jaffettwaw l-implimentazzjoni tal-fondi fl-ambitu tal-Faċilità mingħajr dewmien.
- (48) Barra minn hekk, il-Benefiċjarji jenhtieg li jirrapportaw l-irregolaritajiet inkluż il-frodi li kienu s-suġġett ta' sejba amministrattiva jew ġudizzjarja primarja, mingħajr dewmien, lill-Kummissjoni u jzommu lil din tal-aħħar infurmata dwar il-progress tal-proċediment amministrattiv u legali. Bl-oġettiv ta' allinjament ma' Prattiki tajbin fl-Istati Membri, dan ir-rapportar jenhtieg li jsir b' mezzi elettronici, bl-użu tas-Sistema ta' Ġestjoni tal-Irregolaritajiet, stabbilita mill-Kummissjoni.
- (49) Kull Benefiċjarju jenhtieg li jstabbilixxi sistema ta' monitoraġġ li tikkontribwixxi għal rapport semiannwali dwar l-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament tal-Aġenda tiegħu li jakkumpanjaw it-talba semiannwali għar-rilaxx ta' fondi. Il-Benefiċjarji jenhtieg li jiġbru u jipprovdu aċċess għad-data u għall-informazzjoni li jippermettu l-prevenzjoni, l-identifikazzjoni u l-korrezzjoni ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess, fir-rigward tal-miżuri appoġġati mill-Faċilità.
- (50) Il-Kummissjoni jenhtieg li tiżgura li jiġu stabbiliti mekkaniżmi ċari ta' monitoraġġ u ta' evalwazzjoni sabiex jiġu pprovduti responsabbiltà u trasparenza effettivi fl-implimentazzjoni tal-baġit tal-Unjoni, u biex tiġi żgurata valutazzjoni effettiva tal-progress lejn l-ilħuq tal-oġettivi ta' dan ir-Regolament.
- (51) Il-Kummissjoni jenhtieg li tipprovdi rapport annwali dwar il-progress fl-implimentazzjoni tar-Regolament u tal-Faċilità lill-Parlament Ewropew u lill-Kumitat imsemmi f' dan ir-Regolament.
- (52) Il-Kummissjoni jenhtieg li twettaq evalwazzjoni tal-Faċilità mat-tlestija tagħha.
- (53) Il-kapaċitajiet ta' komunikazzjoni tal-Benefiċjarji jenhtieg li jissahħu sabiex tiġi żgurata media pluralistika b' saħħitha u ħielsa u appoġġ pubbliku għal u fehim tal-valuri tal-Unjoni u l-benefiċċji u l-obbligi ta' shubija potenzjali mal-Unjoni, filwaqt li jiġu indirizzati d-diżinformazzjoni u l-manipulazzjoni tal-informazzjoni. Jenhtieg li tiġi żgurata wkoll il-viżibbiltà tal-finanzjament tal-Unjoni.

- (54) Peress li l-oġġettivi ta' dan ir-Regolament ma jistgħux jintlaħqu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda jistgħu jintlaħqu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-TUE. F'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ biex jintlaħqu dawk l-oġġettivi.
- (55) Minhabba l-oġġettivi ġenerali ambizzjużi ta' din il-Faċilità f'perjodu qasir ta' implimentazzjoni, dan ir-Regolament jenhtieg li jidhol fis-seħh fil-jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU 1

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 1

Suġġett

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabir għall-Balkani tal-Punent (il-“Faċilità”).
Dan jistabbilixxi l-oġġettivi tal-Faċilità, il-finanzjament tagħha, il-baġit għall-perjodu 2024-2027, il-forom ta' finanzjament tal-Unjoni skontha u r-regoli għall-ġoti ta' tali finanzjament.
2. Il-Faċilità għandha ttiprovdi assistenza lill-Balkani tal-Punent għat-tweqqif ta' riformi u investimenti soċjoekonomiċi biex jiġu implimentati l-Aġendi ta' Riforma rispettivi tagħhom, kif stabbilit fil-Kapitolu III.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

1. “Benefiċjarju” tfisser kwalunkwe wiehed minn dawn li ġejjin: L-Albanija, il-Bożnija-Herzegovina, il-Kosovo*, il-Montenegro, il-Maċedonja ta' Fuq u s-Serbja.
2. “Pakkett tat-Tkabir” tfisser il-Komunikazzjoni annwali dwar il-Politika tat-Tkabir tal-UE u d-dokumenti ta' hidma tal-persunal li jakkumpanjawha.
3. “Ftehim tal-Faċilità” tfisser ftehim konkluż bejn il-Kummissjoni u l-Benefiċjarju li jistabbilixxi l-prinċipji tal-kooperazzjoni finanzjarja bejn il-Benefiċjarju u l-Kummissjoni skont dan ir-Regolament. Dan l-arranġament jikkostitwixxi ftehim ta' finanzjament skont it-tifsira tal-Artikolu 114(2) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 fir-rigward tal-Fondi skont l-Artikolu 6(2) il-punt a.

* Din id-denominazzjoni hija mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet dwar l-istatus, u hija f'konformità mal-UNSCR 1244/1999 u mal-Opinjoni tal-QIG dwar id-dikjarazzjoni tal-indipendenza tal-Kosovo

4. “Ftehim ta’ self” tfisser arrangament konkluż bejn il-Kummissjoni u l-Benefiċjarju li jistabbilixxi l-kundizzjonijiet applikabbli għall-appoġġ tal-Faċilità.
5. “Aġendi ta’ Riforma” tfisser pakkett komprensiv ta’ sett koerenti u prijoritizzat ta’ riformi mmirati u oqsma ta’ investiment prijoritarju f’kull Benefiċjarju, inklużi kundizzjonijiet ta’ pagament li jindikaw progress sodisfaċenti jew tlestija ta’ dawk il-miżuri, u skeda ta’ żmien indikattiva għall-implimentazzjoni ta’ dawk il-miżuri.
6. “Miżuri” tfisser riformi u investimenti fl-ambitu tal-Aġendi ta’ Riforma skont il-Kapitolu III.
7. “Kundizzjonijiet ta’ Pagament” tfisser kundizzjonijiet għar-rilaxx ta’ fondi li jieħdu l-forma ta’ passi kwalitattivi jew kwantitattivi osservabbli u li jistgħu jitkejlu li għandhom jiġu implimentati mill-Benefiċjarji, kif stabbilit fl-Aġendi ta’ Riforma skont il-Kapitolu III bħala kundizzjonijiet għar-rilaxx ta’ fondi;
8. “Operazzjoni ta’ taħlit” tfisser operazzjoni appoġġata mill-baġit tal-Unjoni li tgħaqqad forom ta’ appoġġ mhux ripagabbli, mill-baġit tal-Unjoni ma’ forom ta’ appoġġ ripagabbli mill-iżvilupp jew minn istituzzjonijiet ta’ finanzjament pubbliku oħrajn, jew minn istituzzjonijiet ta’ finanzjament kummerċjali u investituri.

Artikolu 3

Objettivi tal-Faċilità

1. L-objettivi generali tal-Faċilità għandhom ikunu li:
 - (a) thaffef l-integrazzjoni ekonomika reġjonali u l-integrazzjoni progressiva mas-suq uniku tal-Unjoni;
 - (b) thaffef il-konverġenza soċjoekonomika tal-ekonomiji tal-Benefiċjarji mal-Unjoni;
 - (c) thaffef l-allinjament mal-valuri, il-liġijiet, ir-regoli, l-istandards, il-politiki u l-prattiki tal-Unjoni bil-ħsieb tas-shubija mal-Unjoni
2. L-objettivi speċifiċi tal-Faċilità għandhom jinkludu li:
 - (a) taċċellera t-tranżizzjoni tal-Benefiċjarji għal ekonomiji sostenibbli, u inklużivi, li kapaċi jifilħu għall-pressjonijiet kompetittivi tas-suq tas-suq uniku tal-Unjoni, u għal ambjent ta’ investiment stabbli;
 - (b) tagħti spinta lill-integrazzjoni ekonomika reġjonali b’mod partikolari permezz tal-progress fl-istabbiliment tas-Suq Reġjonali Komuni;
 - (c) tagħti spinta lill-integrazzjoni ekonomika tal-Benefiċjarji mas-suq uniku tal-Unjoni;
 - (d) tappoġġa l-integrazzjoni ekonomika reġjonali u l-integrazzjoni mtejbha mas-suq uniku tal-UE permezz ta’ konnettività mtejbha fir-reġjun f’konformità man-networks Trans-Ewropej;
 - (e) taċċellera t-tranżizzjoni ekoloġika f’konformità mal-Aġenda Ekoloġika tal-2020 għall-Balkani tal-Punent u tkopri s-setturi ekonomiċi kollha, b’mod partikolari l-enerġija, inkluża t-tranżizzjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima, reżiljenti għall-klima u ċirkolari dekarbonizzata;
 - (f) tippromwovi t-trasformazzjoni diġitali bħala faċilitatur għall-iżvilupp sostenibbli u t-tkabbir inklużiv;

- (g) tagħti spinta lill-innovazzjoni, b'mod partikolari għall-SMEs u b'appoġġ għat-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali;
- (h) tagħti spinta lill-edukazzjoni, lit-taħriġ, lit-taħriġ mill-ġdid u lit-titjib tal-ħiliet ta' kwalità, u lill-politiki tal-impjieġ;
- (i) issaħħaħ ulterjorment il-prinċipji fundamentali tal-proċess tat-tkabbir, inkluż l-istat tad-dritt, id-demokrazija, ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, permezz tal-promozzjoni ta' ġudikatura indipendenti, sigurtà msahħa, il-ġlieda kontra l-frodi, il-korruzzjoni, il-kriminalità organizzata u l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu, l-evalwazzjoni tat-taxxa u l-frodi tat-taxxa; il-konformità mad-dritt internazzjonali; issaħħaħ il-libertà tal-media u l-libertà akkademika u ambjent abilitanti għas-soċjetà ċivili; trawwem id-djalogu soċjali; tippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, in-nondiskriminazzjoni u t-tolleranza, biex tiżgura u ssahħaħ ir-rispett għad-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi;
- (j) issaħħaħ l-effettività tal-amministrazzjoni pubblika u tappoġġa t-trasparenza, ir-riformi strutturali u l-governanza tajba fil-livelli kollha, inkluż fl-oqsma tal-ġestjoni finanzjarja pubblika u l-akkwist pubbliku u l-kontroll tal-ġħajjnuna mill-Istat; tappoġġa inizjattivi u korpi involuti fl-appoġġ u fl-infurzar tal-ġustizzja internazzjonali fil-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent.

Artikolu 4

Prinċipji ġenerali

1. Il-kooperazzjoni fl-ambitu tal-Faċilità għandha tkun ibbażata fuq il-prinċipji tal-effettività tal-iżvilupp u tippromwovihom, fil-modalitajiet kollha, jiġifieri s-sjeda tal-prijoritajiet tal-iżvilupp mill-Benefiċjarji, enfasi fuq ir-riżultati, shubijiet inklużivi, trasparenza u responsabbiltà reċiproka. Il-kooperazzjoni għandha tkun ibbażata fuq allokazżjoni u użu effettivi u effiċjenti tar-riżorsi.
2. L-appoġġ mill-Faċilità għandu jkun addizzjonali għall-appoġġ ipprovdut taht programmi u strumenti oħrajn tal-Unjoni. L-attivitajiet eliġibbli għall-finanzjament skont dan ir-Regolament jistgħu jirċievu appoġġ minn programmi u strumenti oħrajn tal-Unjoni dment li tali appoġġ ma jkoprix l-istess kost.
3. Sabiex jiġu promossi l-komplementarjetà u l-effiċjenza tal-azzjoni tagħhom, il-Kummissjoni u l-Istati Membri għandhom jikkooperaw u għandhom jagħmlu ħilithom biex jevitaw id-duplikazzjoni bejn l-assistenza skont dan ir-Regolament u assistenza oħra pprovduta mill-Unjoni, mill-Istati Membri, minn pajjiżi terzi, minn organizzazzjonijiet u entitajiet multilaterali u reġjonali, bħall-organizzazzjonijiet internazzjonali u l-istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali rilevanti, l-aġenziji u d-donaturi mhux tal-Unjoni, f'konformità mal-prinċipji stabbiliti għat-tishih tal-koordinazzjoni operazzjonali fil-qasam tal-assistenza esterna, inkluż permezz ta' koordinazzjoni msahħa mal-Istati Membri fil-livell lokali.
4. L-attivitajiet fl-ambitu tal-Faċilità għandhom jintegraw il-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima, il-bijodiversità u l-protezzjoni ambjentali, id-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u, fejn rilevanti, it-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri, u għandhom jappoġġaw il-progress lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp sostenibbli, jippromwovu azzjonijiet integrati li jistgħu jgħolqu kobenefiċċji u jilhqqu diversi objettivi b'mod koerenti. Għandhom jevitaw assi mhux rekuperabbli, u

għandhom ikunu ggwidati mill-prinċipji ta' "la tagħmilx hsara" u ta' "hadd ma jithalla jibqa' lura", kif ukoll mill-approċċ tal-integrazzjoni tas-sostenibbiltà li jsostni l-Patt Ekoloġiku Ewropew.

5. Il-Benefiċjarji u l-Kummissjoni għandhom jiżguraw li l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri u l-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri jitqiesu u jiġu promossi matul it-tnejja tal-Aġendi ta' Riforma u l-implimentazzjoni tal-Faċilità. Il-Benefiċjarji u l-Kummissjoni għandhom jieħdu l-passi x-xierqa biex jipprevjenu kwalunkwe diskriminazzjoni bbażata fuq is-sess, l-oriġini razzjali jew etnika, ir-religjon jew it-twemmin, id-diżabilità, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali. Il-Kummissjoni se tirrapporta dwar dawn il-miżuri fil-kuntest tar-rapportar regolari tagħha skont il-Pjanijiet ta' Azzjoni dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi.
6. Il-Faċilità ma għandhiex tappoġġa attivitajiet jew miżuri li huma inkompatibbli mal-Pjanijiet Nazzjonali għall-Enerġija u l-Klima tal-Benefiċjarji, il-Kontribut tagħhom Stabbilit fil-Livell Nazzjonali skont il-Ftehim ta' Pariġi, u l-ambizzjoni li sal-2050 tinkiseb in-newtralità klimatika jew li jiġu promossi investimenti fil-fjuwils fossili, jew li jikkawżaw effetti negattivi sinifikanti fuq l-ambjent jew fuq il-klima.
7. Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri u l-Benefiċjarji, għandha tikkontribwixxi għall-implimentazzjoni tal-impenji tal-Unjoni biex jiżiedu t-trasparenza u r-responsabbiltà fl-għoti tal-assistenza, inkluż billi tippromwovi l-implimentazzjoni u t-tishih tas-sistemi ta' kontroll intern u l-politiki kontra l-frodi, u billi jagħmlu l-informazzjoni dwar il-volum u l-allokkazzjoni tal-assistenza disponibbli permezz ta' bażijiet tad-data bbażati fuq l-internet, u għandhom jiżguraw li d-data tkun komparabbli u tkun tista' tiġi aċċessata, kondiviza u ppubblikata faċilment.

Artikolu 5

Prekundizzjonijiet għall-appoġġ tal-Unjoni

1. Il-prekundizzjonijiet għall-appoġġ taht il-Faċilità għandhom ikunu li l-Benefiċjarji jkomplu jharsu u jirrispettaw mekkanizmi demokratiċi effettivi, inkluża sistema parlamentari b'bosta partiti, u l-istat tad-dritt, u jiggwarantixxu r-rispett għall-obbligi kollha tad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi. Prekundizzjoni oħra għandha tkun li s-Serbja u l-Kosovo jimpenjaw ruħhom b'mod kostruttiv fin-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet tagħhom bl-għan li jimplimentaw bis-shih l-obbligi rispettivi tagħhom kollha li jirriżultaw mill-Ftehim dwar il-Perkors lejn in-Normalizzazzjoni u l-Anness ta' Implimentazzjoni tiegħu kif ukoll il-Ftehimiet ta' Djalogo kollha tal-passat u jinvolvu ruħhom f'negozjati dwar il-Ftehim Komprensiv dwar in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet.
2. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-issodisfar tal-prekundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 qabel ma l-fondi jiġu rilaxxati lill-Benefiċjarji taht il-Faċilità u matul il-perjodu tal-appoġġ ipprovdut taht il-Faċilità filwaqt li jitqies kif xieraq l-aħħar Pakkett tat-Tkabbir. Il-Kummissjoni tista' tadotta deċiżjoni li tikkonkludi li whud minn dawn il-prekundizzjonijiet ma jiġux issodisfati, u b'mod partikolari, iżzomm ir-rilaxx ta' fondi msemmi fl-Artikolu 21, irrispettivament mill-issodisfar tal-kundizzjonijiet tta' pagament imsemmija fl-Artikolu 16(3).

KAPITOLU II

Finanzjament u implimentazzjoni

Artikolu 6

Bagit

1. Ir-rizorsi li għandhom isiru disponibbli permezz tal-Faċilità, skont il-paragrafi 2 u 3, ma għandhomx jaqbuż EUR 6 000 000 000 għall-perjodu mill-2024 sal-2027.
2. Il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Faċilità għandu jkun ta' EUR 2 000 000 000 għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2024 sal-31 ta' Diċembru 2027, li minnhom:
 - (a) 98,5 % ikunu fil-forma ta' appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli lill-Benefiċjarji għall-implimentazzjoni tal-Aġendi ta' Riforma;
 - (b) 1,5 % għan-nefqa skont il-paragrafu 6.
3. L-appoġġ fil-forma ta' self, għandu jkun disponibbli għal ammont sa EUR 4 000 000 000 għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2024 sal-31 ta' Diċembru 2027. Dak l-ammont ma għandux jikkostitwixxi parti mill-ammont tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna skont it-tifsira tal-Artikolu 31(4) tar-Regolament Nru 2021/947.
4. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-ammont indikattiv inizjali ta' finanzjament disponibbli għal kull Benefiċjarju, f'konformità mal-metodoloġija stabbilita fl-Anness I, fid-deċiżjoni ta' implimentazzjoni korrispondenti msemmija fl-Artikolu 15, ikkalkolat abbażi tal-aħħar *data* disponibbli fil-jum tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament f'konformità mal-Artikolu 29. L-ammonti indikattivi jistgħu jinbidlu matul l-implimentazzjoni f'konformità mal-prinċipji stabbiliti fl-Artikolu 21.
5. Skont l-Artikolu 19, l-ammont ta' fondi disponibbli skont il-Qafas ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent (WBIF) imsemmi fl-Artikolu 12 tar-Regolament (UE) 2021/1529¹⁸ għandu jkun tal-inqas 50 % tal-ammont globali fil-paragrafu 1. Dik il-kontribuzzjoni għandha tinkludi l-ammont shiħ ta' appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli kif imsemmi fil-paragrafu 2 il-punt (a) ta' dan l-Artikolu wara li jitnaqqas l-ammont ta' proviżjonament.
6. Ir-rizorsi msemmija fil-paragrafu 2 il-punt (b) jistgħu jintużaw għall-assistenza teknika u amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Faċilità, bħall-azzjonijiet preparatorji, il-monitoraġġ, il-kontroll, l-awditjar u l-attivitajiet ta' evalwazzjoni, li huma meħtieġa għall-ġestjoni tal-Faċilità u għall-ilhuq tal-oġġettivi tagħha, b'mod partikolari studji, laqgħat ta' esperti, taħriġ, konsultazzjonijiet mal-awtoritajiet tal-Benefiċjarji, konferenzi, konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati, azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni, inklużi azzjonijiet ta' sensibilizzazzjoni inklużivi, u komunikazzjoni korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, sa fejn huma relatati mal-oġġettivi ta' dan ir-Regolament, l-ispejjeż marbuta man-networks tal-IT li jiffukaw fuq l-ipproċessar u l-iskambju tal-informazzjoni, l-ghodod korporattivi tat-teknoloġija tal-informazzjoni, kif ukoll in-nefqa l-oħra kollha fil-kwartieri ġenerali u

¹⁸ Ir-Regolament (UE) Nru 2021/1529 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Settembru 2021 li jistabbilixxi l-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III), ĠU L330, 20.09.2021.

fid-delegazzjonijiet tal-Unjoni għall-appoġġ amministrattiv u ta' koordinazzjoni meħtieġ għall-Faċilità. Fl-aħħar nett, l-ispejjeż jistgħu jkopru wkoll il-kostijiet ta' attivitajiet oħrajn ta' appoġġ bħall-kontroll tal-kwalità u l-monitoraġġ tal-proġetti jew tal-programmi fil-prattika u l-kostijiet tal-konsulenza bejn il-pari u tal-esperti għall-valutazzjoni u l-implimentazzjoni tar-riformi u tal-investimenti.

Artikolu 7

Implimentazzjoni u forum ta' finanzjament mill-Unjoni

1. Il-Faċilità għandha tigi implimentata f'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, jew f'għestjoni diretta jew f'għestjoni indiretta ma' kwalunkwe waħda mill-entitajiet imsemmija fl-Artikolu 62(1), l-ewwel subparagrafu, il-punt (c) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.
2. Il-finanzjament tal-Unjoni jista' jigi pprovdut fi kwalunkwe waħda mill-forom stabbiliti fir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, b'mod partikolari l-assistenza finanzjarja, l-għotjiet, l-akkwist u l-operazzjonijiet ta' taħlit.
3. Skont il-kapaċità operazzjonali u finanzjarja meħtieġa, l-entità fdata li timplimenta operazzjonijiet ta' taħlit tista' tkun il-Bank Ewropew tal-Investment jew il-Fond Ewropew tal-Investment, istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali multilaterali, bħall-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp, jew istituzzjonijiet finanzjarji Ewropej bilaterali, bħall-banek tal-iżvilupp. Kull meta jkun possibbli, l-implimentazzjoni ta' operazzjonijiet ta' taħlit fl-ambitu tal-Faċilità għandha tigi kkomplementata minn forum addizzjonali ta' appoġġ finanzjarju, jew minn Stati Membri jew minn partijiet terzi.

Artikolu 8

Regoli dwar l-eligibbiltà ta' persuni u entitajiet, l-orijini tal-provvista u tal-materjali u r-restrizzjoni skont il-Faċilità

1. Il-parteciċipazzjoni fil-proċeduri ta' akkwist u ta' aġġudikazzjoni ta' għotjiet għal attivitajiet iffinanzjati fl-ambitu tal-Faċilità għandha tkun miftuħa għal organizzazzjonijiet internazzjonali u reġjonali u għall-persuni fiżiċi kollha li huma ċittadini ta', u għal persuni ġuridiċi li huma stabbiliti b'mod effettiv fi:
 - (a) l-Istati Membri, il-Benefiċjarji, il-partijiet kontraenti tal-Ftehim dwar iż-Zona Ekonomika Ewropea u l-pajjiżi koperti mill-Anness I tar-Regolament (UE) 2021/947 u l-Anness I tar-Regolament (UE) 2021/1529;
 - (b) il-pajjiżi li għalihom huwa stabbilit aċċess reċiproku għall-assistenza esterna mill-Kummissjoni fil-Benefiċjarji.
2. L-aċċess reċiproku msemmi fil-paragrafu 1 il-punt (b), jista' jingħata għal perjodu limitat ta' tal-inqas sena, kull meta pajjiż jagħti eligibbiltà fuq termini ugwali lill-entitajiet mill-Unjoni u mill-pajjiżi eligibbli fl-ambitu tal-Faċilità.

Il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi dwar l-aċċess reċiproku wara li tikkonsulta lill-Benefiċjarju konċernat.
3. Il-provvisti u l-materjali kollha ffinanzjati u akkwistati fl-ambitu ta' din il-Faċilità għandhom joriġinaw minn kwalunkwe pajjiż imsemmi fil-paragrafu 1 il-punt (a) u fil-punt (b), sakemm il-provvisti u l-materjali ma jkunux jistgħu jinkisbu

b'kundizzjonijiet raġonevoli fi kwalunkwe wiehed minn dawk il-pajjiżi. Barra minn hekk, japplikaw ir-regoli dwar ir-restrizzjonijiet fil-paragrafu 6.

4. Ir-regoli dwar l-eligibbiltà skont dan l-Artikolu ma għandhomx japplikaw għal, u ma għandhomx johlqu restrizzjonijiet fuq in-nazzjonalità għal, persuni fiżiċi impjegati jew ikkuntrattati legalment b'mod ieħor minn kuntrattur eligibbli jew, meta jkun applikabbli, sottokuntrattur hlief meta r-restrizzjonijiet fuq in-nazzjonalità jkunu bbażati fuq ir-regoli previsti fil-paragrafu 6.
5. Għal azzjonijiet kofinanzjati b'mod kongunt minn entità jew implimentati f'ġestjoni diretta jew indiretta ma' entitajiet kif imsemmi fl-Artikolu 62(1), il-punt (c) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, għandhom japplikaw ukoll ir-regoli ta' dawk l-entitajiet. Dan huwa mingħajr preġudizzju għar-restrizzjonijiet stabbiliti skont il-paragrafu 6, li għandhom jiġu riflessi kif xieraq fil-ftehimiet konklużi ma' dawk l-entitajiet.
6. Ir-regoli ta' eligibbiltà u ta' orijini tal-provvisti u l-materjali msemmija fil-paragrafi 1 u 3 u n-nazzjonalità tal-persuni fiżiċi msemmija fil-paragrafu 4 jistgħu jkunu ristretti fir-rigward tan-nazzjonalità, il-post ġeografiku jew in-natura tal-entitajiet legali li jipparteċipaw fil-proċeduri ta' għoti kif ukoll fir-rigward tal-orijini ġeografika tal-provvisti u l-materjali, fil-każijiet li ġejjin:
 - (a) meta tali restrizzjonijiet ikunu meħtieġa minhabba n-natura speċifika u/jew l-oġettivi tal-attività jew tal-proċedura speċifika ta' għoti u/jew meta dawn ir-restrizzjonijiet ikunu meħtieġa għall-implimentazzjoni effettiva tal-azzjoni;
 - (b) meta l-azzjoni jew il-proċeduri speċifiċi ta' għoti jaffettwaw is-sigurtà jew l-ordni pubbliku, b'mod partikolari fir-rigward tal-assi strateġiċi u l-interessi tal-Unjoni, tal-Istati Membri tagħha, jew ta' kwalunkwe wiehed mill-Benefiċjarji, inklużi s-sigurtà, ir-reżiljenza u l-protezzjoni tal-integrità tal-infrastruttura diġitali (inkluża l-infrastruttura tan-network 5G), is-sistemi ta' komunikazzjoni u informazzjoni, u l-ktajjen tal-provvista relatati.
7. L-applikanti għall-offerti u l-kandidati minn pajjiżi mhux eligibbli jistgħu jiġu aċċettati bħala eligibbli f'każ ta' urġenza jew meta s-servizzi ma jkunux disponibbli fis-swieq tal-pajjiżi jew tat-territorji kkonċernati, jew f'każijiet oħrajn debitament sostanzjati meta l-applikazzjoni tar-regoli ta' eligibbiltà tagħmel it-twetliq ta' azzjoni impossibbli jew diffiċli ħafna.

Artikolu 9

Ftehim dwar il-Faċilità

1. Il-Kummissjoni għandha tikkonkludi Ftehim ta' Faċilità ma' kull Benefiċjarju għall-implimentazzjoni tal-Faċilità li jistabbilixxi l-obbligi u l-kundizzjonijiet ta' pagament tal-Benefiċjarji għall-iżborż tal-finanzzjament tal-Faċilità.
2. Il-Ftehim dwar il-Faċilità għandu jiġi kkomplementat bi ftehimiet dwar self skont l-Artikolu 17, li jistabbilixxu dispożizzjonijiet speċifiċi għall-ġestjoni u l-implimentazzjoni tal-finanzzjament ipprovdut fil-forom ta' self.
3. Il-finanzzjament għandu jingħata biss lill-Benefiċjarji wara li jkunu daħlu fis-seħh il-Ftehimiet ta' Faċilità rispettivi u l-ftehimiet dwar self applikabbli.
4. Il-Ftehim dwar il-Faċilità u l-ftehimiet dwar self konklużi ma' kull wiehed mill-Benefiċjarji, u l-ftehimiet konklużi ma' persuna jew ma' entitajiet li jirċievu fondi

tal-Unjoni, għandhom jiżguraw li l-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 129 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 jiġu ssodisfati.

5. Il-Ftehim ta' Faċilità għandu jistabbilixxi d-dispożizzjonijiet dettaljati meħtieġa dwar:
- (a) l-impenn tal-Benefiċjarju li jagħmel progress lejn sistemi ta' kontroll aktar effiċjenti u effettivi, u li jsaħħaħ il-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus, il-finanzjament tat-terroriżmu, l-evitar tat-taxxa, il-frodi tat-taxxa jew l-evażjoni tat-taxxa;
 - (b) ir-regoli dwar ir-rilaxx, iż-żamma, it-tnaqqis u r-ridistribuzzjoni tal-fondi f'konformità mal-Artikolu 21.
 - (c) l-attivitajiet relatati mal-ġestjoni, il-kontroll, is-supervizzjoni, il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni, ir-rapportar u l-awditjar fl-ambitu tal-Faċilità, kif ukoll ir-rieżamijiet tas-sistema, l-investigazzjonijiet, il-miżuri kontra l-frodi u l-kooperazzjoni;
 - (d) ir-regoli dwar ir-rapportar lill-Kummissjoni dwar jekk u kif il-kundizzjonijiet ta' pagament imsemmija fl-Artikolu 12 humiex issodisfati;
 - (e) ir-regoli dwar it-taxxi, id-dazji u l-imposti f'konformità mal-Artikolu 27(9) u (10) tar-Regolament (UE) 2021/947;
 - (f) il-miżuri għall-prevenzjoni, l-identifikazzjoni, l-investigazzjoni u l-korrezzjoni ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess, u l-obbligu li l-Kummissjoni u l-OLAF jiġu nnotifikati mingħajr dewmien dwar każijiet suspettati jew attwali ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interessi u s-segwitu tagħhom;
 - (g) l-obbligi msemmija fl-Artikoli 22 u 23, inklużi regoli preċiżi u skeda ta' żmien dwar il-ġbir tad-*data* mill-Benefiċjarju u l-aċċess għall-Kummissjoni u l-OLAF;
 - (h) proċedura biex jiġi żgurat li t-talbiet għall-iżborż għall-appoġġ ta' self jaqgħu taħt l-ammont ta' self disponibbli, filwaqt li jitqies l-Artikolu 6(3);
 - (i) id-dritt tal-Kummissjoni li tnaqqas b'mod proporzjonali l-appoġġ ipprovdut fl-ambitu tal-Faċilità u li tirkupra kwalunkwe ammont li jintefaq biex jintlaħqu l-oġettivi tal-Faċilità jew li titlob ripagament bikri tas-self, f'każijiet ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni li ma ġewx ikkoreġuti mill-Benefiċjarju, jew ta' ksur serju ta' obbligu li jirriżulta mill-Ftehim dwar Faċilità;
 - (j) ir-regoli u l-modalitajiet għall-Benefiċjarji biex jirrapportaw għall-fini tal-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-Faċilità u jivvalutaw l-ilhuq tal-oġettivi stabbiliti fl-Artikolu 3.

Artikolu 10

Riport, pagamenti parzjali annwali, approprjazzjonijiet ta' impenn

1. B'deroga mill-Artikolu 12(4) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, l-appropriazzjonijiet ta' impenn u ta' pagament mhux użati fl-ambitu tal-Faċilità għandhom jiġu riportati awtomatikament u jistgħu jiġu impenjati u użati, rispettivament, sal-

31 ta' Diċembru tas-sena finanzjarja ta' wara. L-ammont riportat għandu jintuża l-ewwel fis-sena finanzjarja ta' wara.

2. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-appropriazzjonijiet ta' impenn riportati f'konformità mal-Artikolu 12(6) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.
3. B'deroga mill-Artikolu 15 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 dwar it-tqeghid tal-appropriazzjonijiet għad-dispożizzjoni mill-gdid, l-appropriazzjonijiet ta' impenn li jikkorrispondu għall-ammont ta' diżimpenn magħmula bħala riżultat tan-nuqqas ta' implimentazzjoni totali jew parzjali ta' azzjoni fl-ambitu tal-Faċilità għandhom jergħu jsiru disponibbli għall-benefiċċju tal-linja baġitarja tal-orijini.
4. L-impenji baġitarji għal azzjonijiet li jestendu għal aktar minn sena finanzjarja waħda jistgħu jinqasmu fuq diversi snin f'pagamenti parzjali annwali, f'konformità mal-Artikolu 112(2) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.

KAPITOLU III

Aġendi ta' Riforma

Artikolu 11

Sottomissjoni tal-Aġendi ta' Riforma

1. Sabiex jirċievi kwalunkwe appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità, kull Benefiċjarju għandu jippreżenta lill-Kummissjoni Aġenda ta' Riforma għad-durata tal-Faċilità, li tibni fuq il-parti tar-riformi strutturali tal-aħħar Programm ta' Riforma Ekonomika u l-Gwida tal-Politika Kongunta relatata miftiehha fid-Djalogu Ekonomiku u Finanzjarju f'Mejju 2023, l-istrateġija nazzjonali tat-tkabbir tiegħu meta dan ikun applikabbli, il-metodoloġija riveduta tat-tkabbir, l-aktar Pakkett tat-Tkabbir riċenti u l-Pjan Ekonomiku u ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent.
2. L-Aġendi ta' Riforma għandhom jistabbilixxu r-riformi li għandhom jitwettqu mill-Benefiċjarju, kif ukoll oqsma ta' investiment, lejn l-ilhuq tal-oġettivi ġenerali u speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3. L-Aġendi ta' Riforma għandhom jinkludu miżuri għall-implimentazzjoni tar-riformi permezz ta' pakkett komprensiv u koerenti. Fl-oqsma fundamentali, inkluż l-istat tad-dritt, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni, id-drittijiet fundamentali u l-libertà tal-espressjoni, l-Aġendi ta' Riforma għandhom jirriflettu l-valutazzjonijiet fl-aktar Pakkett ta' Tkabbir riċenti.
3. L-Aġenda ta' Riforma għandha tkun konsistenti mal-aħħar qafas ta' politika makroekonomika u fiskali ppreżentat lill-Kummissjoni fil-kuntest tad-Djalogu Ekonomiku u Finanzjarju mal-UE.
4. L-Aġendi ta' Riforma għandhom ikunu konsistenti mal-prijoritajiet ta' riforma identifikati fil-kuntest tal-perkors ta' adeżjoni tal-Benefiċjarju u jappoġġawhom, u dokumenti rilevanti oħrajn, bħall-Ftehim ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni, il-Pjan Nazzjonali għall-Enerġija u l-Klima, il-Kontribut Stabbilit fil-Livell Nazzjonali skont il-Ftehim ta' Pariġi u l-ambizzjoni li tinkiseb in-newtralità klimatika sal-2050.
5. L-Aġendi ta' Riforma għandhom jirrispettaw il-prinċipji ġenerali stabbiliti fl-Artikolu 4.

6. Il-Kummissjoni għandha tistieden lill-Benefiċjarji jipprezentaw fi żmien 3 xhur mid-dhul fis-sehħ ta' dan ir-Regolament, l-Aġendi ta' Riforma rispettivi tagħhom.
7. F'każ ta' ridistribuzzjoni tal-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità li twassal biex Benefiċjarju jirċievi appoġġ addizzjonali, il-Kummissjoni għandha tistieden lill-Benefiċjarju jipprezenta fi żmien 3 xhur Aġenda ta' Riforma riveduta għad-durata li jifdal tal-Faċilità.

Artikolu 12

Prinċipji għall-finanzjament skont l-Aġendi ta' Riforma

1. Il-Faċilità għandha tincentiva l-implimentazzjoni tal-Aġenda ta' Riforma ta' kull Benefiċjarju billi tpoġġi kundizzjonijiet ta' pagament fuq ir-rilaxx tal-fondi. Dawn il-kundizzjonijiet ta' pagament għandhom japplikaw għal fondi skont l-Artikolu 6(2) il-punt (a) u l-Artikolu 6(3) u għandhom jiehdu l-forma ta' passi kwalitattivi jew kwantitattivi. Tali passi għandhom jirriflettu l-progress fuq riformi soċjoekonomiċi speċifiċi, inkluż fuq il-prinċipji fundamentali tal-proċess tat-tkabbir u tal-istat tad-dritt, marbuta mal-ilhuq tal-oġettivi differenti tal-Faċilità, stabbiliti fl-Artikolu 3, konsistenti mal-aħħar Pakkett tat-Tkabbir.
L-ilhuq tal-kundizzjonijiet ta' pagament għandu jwassal għal rilaxx shiħ jew parzjali ta' fondi, skont il-grad tat-tlestija tagħhom.
2. Fir-rigward tal-finanzjament implimentat permezz tal-fond imsemmi fl-Artikolu 19, l-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament imsemmija fil-paragrafu 1 għandu jikkostitwixxi validazzjoni preliminari. Il-fondi għandhom jithallsu wara li jirċievu talba għall-pagament mill-manigġers tal-fondi tal-fond kongunt stabbilit skont id-WBIF biex jirċievu l-kontribuzzjonijiet tad-donaturi.
3. L-istabbiltà makrofinanzjarja, il-ġestjoni finanzjarja pubblika tajba, it-trasparenza u s-sorveljanza tal-baġit huma kundizzjonijiet ġenerali għall-pagamenti li jridu jiġu ssodisfati għal kwalunkwe rilaxx ta' fondi.

Artikolu 13

Kontenut tal-Aġendi ta' Riforma

1. L-Aġendi ta' Riforma għandhom b'mod partikolari jistabbilixxu l-elementi li ġejjin, li għandhom ikunu motivati u sostanzjati:
 - (a) miżuri li jikkostitwixxu rispons koerenti, komprensiv u bbilanċjat b'mod adegwat għall-oġettivi stabbiliti fl-Artikolu 3, inklużi r-riformi strutturali, l-investimenti, u miżuri biex tiġi żgurata l-konformità mal-prekundizzjonijiet jekk ikun xieraq;
 - (b) spjegazzjoni ta' kif il-miżuri huma konsistenti mal-prinċipji, l-istrategġiji, il-pjanijiet u l-programmi msemmija fl-Artikolu 11;
 - (c) spjegazzjoni tal-punt sa fejn il-miżuri huma mistennija jikkontribwixxu għall-oġettivi klimatiċi u ambjentali;
 - (d) għar-riformi u l-investimenti, skeda ta' żmien indikattiva, u l-kundizzjonijiet previsti ta' pagament għar-rilaxx ta' fondi fil-forma ta' passi kwalitattivi u kwantitattivi li għandhom jiġu implimentati sa mhux aktar tard mill-31 ta' Awwissu 2027;

- (e) l-arrangamenti għall-monitoraġġ, ir-rapportar u l-evalwazzjoni effettivi tal-Aġenda ta' Riforma mill-Benefiċjarju, inklużi l-indikaturi rilevanti stabbiliti fil-paragrafu 2;
 - (f) spjegazzjoni tas-sistema tal-Benefiċjarju biex effettivament jipprevjeni, jidentifika u jikkoreġi l-irregolaritajiet, il-frodi, il-korruzzjoni u l-kunflitti ta' interess u biex jinforza r-regoli dwar il-kontroll tal-ġhajjnuna mill-Istat;
 - (g) kwalunkwe informazzjoni rilevanti oħra.
2. L-Aġendi ta' Riforma għandhom ikunu bbażati fuq ir-riżultati u jinkludu indikaturi għall-valutazzjoni tal-progress lejn l-ilhuq tal-oġettivi ġenerali u speċifiċi stabbiliti fihom. Dawn l-indikaturi għandhom ikunu bbażati, meta jkun xieraq u rilevanti, fuq indikaturi miftiehma fil-livell internazzjonali u dawk li diġà huma disponibbli relatati mal-politiki tal-Benefiċjarji. L-indikaturi għandhom ikunu wkoll koerenti sa fejn ikun possibbli, mal-indikaturi korporattivi ewlenin inklużi fil-Qafas tar-Riżultati tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adezzjoni (IPA III), fil-Qafas ta' Kejl tar-Riżultati tal-EFSD+ u fid-WBIF.

Artikolu 14

Valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-Aġendi ta' Riforma

1. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta r-rilevanza, il-komprensività u l-adegwatezza tal-Aġenda ta' Riforma ta' kull Benefiċjarju jew, fejn applikabbli, kwalunkwe emenda għal dik l-Aġenda, minghajr dewmien żejjed. Meta twettaq il-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni għandha taġixxi f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Benefiċjarju kkonċernat, u tista' tagħmel osservazzjonijiet jew tfittex informazzjoni addizzjonali.
2. Meta tivvaluta l-Aġendi ta' Riforma, il-Kummissjoni għandha tqis l-informazzjoni analitika disponibbli rilevanti dwar il-Benefiċjarju, il-ġustifikazzjoni u l-elementi pprovduti mill-Benefiċjarju kif imsemmi fl-Artikolu 13, kif ukoll kwalunkwe informazzjoni rilevanti oħra bħall-informazzjoni elenkata fl-Artikolu 11.
3. Fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni għandha tikkunsidra b'mod partikolari l-kriterji li ġejjin:
 - (a) jekk l-Aġenda ta' Riforma tirrappreżentax rispons rilevanti, komprensiv, koerenti u bbilanċjat b'mod adegwat għall-oġettivi stabbiliti fl-Artikolu 3;
 - (b) jekk l-Aġenda ta' Riforma tistax tkun mistennija taċċellera l-progress lejn it-tnaqqis tad-distakk soċjoekonomiku bejn il-Benefiċjarju u l-Unjoni, u b'hekk ittejjeb l-iżvilupp ekonomiku, soċjali u ambjentali tagħhom u tappoġġa l-konverġenza lejn l-istandards tal-Unjoni;
 - (c) jekk l-Aġenda ta' Riforma tistax tkun mistennija taċċellera t-tranżizzjoni tal-Benefiċjarji lejn ekonomiji sostenibbli, newtrali għall-klima u reżiljenti għall-klima u inkluzivi billi ttejjeb il-konnettività reġjonali, tagħmel progress fit-tranżizzjoni doppja ekoloġika diġitali, inkluża l-bijodiversità, u tagħti spinta lill-innovazzjoni, lill-edukazzjoni u lill-ħiliet u lis-suq tax-xogħol usa';
 - (d) jekk l-Aġenda ta' Riforma tistax tkun mistennija li ssahhaħ ulterjorment il-prinċipji fundamentali tal-proċess tat-tkabbir kif definit fl-Artikolu 3.2 il-punt (i).

- (e) jekk l-Aġenda ta' Riforma tindirizzax b'mod xieraq ir-riskji potenzjali f'konformità mal-prekundizzjonijiet u l-kundizzjonijiet ta' pagament;
 - (f) jekk il-kundizzjonijiet ta' pagament proposti mill-Benefiċjarju humiex xierqa u ambizzjużi, konsistenti mal-valutazzjoni mill-ahhar Pakkett tat-Tkabbir, kif ukoll sinifikanti u ċari biżżejjed biex jippermettu r-rilaxx korrispondenti ta' fondi f'każ li jiġu ssodisfati u jekk l-indikaturi tar-rapportar proposti humiex xierqa u suffiċjenti biex jimmonitorjaw u jirrapportaw dwar il-progress li sar lejn l-oġettivi ġenerali;
 - (g) jekk l-arranġamenti proposti mill-Benefiċjarju humiex mistennija jipprevjenu, jidentifikaw u jikkoreġu b'mod effettiv irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess, meta jużaw il-fondi pprovduti fl-ambitu tal-Faċilità, u jiżguraw li ma jkun hemm l-ebda finanzjament doppju mill-Faċilità u minn programmi oħrajn tal-Unjoni kif ukoll minn donaturi oħrajn mill-Faċilità u minn programmi oħrajn tal-Unjoni kif ukoll minn donaturi oħrajn.
4. Għall-finijiet tal-valutazzjoni tal-Aġendi ta' Riforma pprezentati mill-Benefiċjarji, il-Kummissjoni tista' tiġi meġhuna minn esperti.

Artikolu 15

Deċiżjoni ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni

1. Fil-każ ta' valutazzjoni pożittiva, il-Kummissjoni għandha tapprova permezz ta' deċiżjoni ta' implimentazzjoni l-Aġenda ta' Riforma pprezentata mill-Benefiċjarju, f'konformità mal-Artikolu 14 jew, fejn applikabbli, tal-emenda tagħha pprezentata f'konformità mal-Artikolu 16. Dik id-deċiżjoni ta' implimentazzjoni għandha tiġi adottata f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 27(2).
2. Id-deċiżjoni ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni għandha tistabbilixxi r-riformi li għandhom jiġu implimentati mill-Benefiċjarju, l-oqsma ta' investiment li għandhom jiġu appoġġati u l-kundizzjonijiet ta' pagament li jirriżultaw mill-Aġenda ta' Riforma, inkluża l-iskeda ta' żmien indikattiva.
3. Id-deċiżjoni ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni għandha tistabbilixxi wkoll:
 - (a) L-ammont indikattiv ta' fondi globali disponibbli għall-Benefiċjarju, u l-pagamenti parzjali skedati li għandhom jiġu rilaxxati inkluż il-prefinanzjament, strutturati f'konformità mal-Artikolu 13, ladarba l-Benefiċjarju jkun kiseb il-huq sodisfaċenti tal-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti fil-forma ta' passi kwalitattivi u kwantitattivi identifikati fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-Aġenda ta' Riforma;
 - (b) id-diżaggregazzjoni skont il-pagament parzjali ta' finanzjament bejn l-appoġġ għas-self u l-appoġġ mhux ripagabbli;
 - (c) il-limitu ta' żmien sa meta jridu jitlestew il-kundizzjonijiet finali ta' pagament għar-riformi;
 - (d) l-arranġamenti u l-iskeda ta' żmien għall-monitoraġġ, għar-rapportar u għall-implimentazzjoni tal-Aġenda ta' Riforma inklużi, fejn rilevanti, il-miżuri meħtieġa għall-konformità mal-Artikolu 24;
 - (e) l-indikaturi msemmija fl-Artikolu 13(2) għall-valutazzjoni tal-progress lejn l-il-huq tal-oġettivi ġenerali u speċifiċi fl-Artikolu 3;

Artikolu 16

Emendi għall-Aġenda ta' Riforma

1. Meta l-Aġenda ta' Riforma, inklużi l-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti, ma tkunx għadha tista' tinkiseb mill-Benefiċjarju, parzjalment jew totalment, minhabba ċirkostanzi oġġettivi, il-Benefiċjarju jista' jipproponi Aġenda ta' Riforma emendata. F'dak il-każ, il-Benefiċjarju jista' jagħmel talba motivata lill-Kummissjoni biex temenda d-deċiżjoni ta' implimentazzjoni tiegħu msemmija fl-Artikolu 15(1).
2. Il-Kummissjoni tista' temenda d-deċiżjoni ta' implimentazzjoni, b'mod partikolari biex tqis bidla fl-ammonti disponibbli f'konformità mal-prinċipji skont l-Artikolu 21.
3. Meta l-Kummissjoni tqis li r-raġunijiet imressqa mill-Benefiċjarju jiġġustifikaw emenda għall-Aġenda ta' Riforma, il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-Aġenda emendata f'konformità mal-Artikolu 14 u tista' temenda d-deċiżjoni ta' implimentazzjoni msemmija fl-Artikolu 15(1) mingħajr dewmien żejjed.
4. F'emenda, il-Kummissjoni tista' taċċetta skedi ta' żmien għall-kundizzjonijiet ta' pagament li jestendu għall-2028. Dan ma jaffettwax l-iskadenza finali stabbilita fl-Artikolu 21(8).

Artikolu 17

Ftehim ta' self, operazzjonijiet ta' għoti u teħid b'self

1. Sabiex jiġi ffinanzjat l-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità fil-forma ta' self, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa, f'isem l-Unjoni, li tissellef il-fondi meħtieġa fis-swieq kapitali jew minn istituzzjonijiet finanzjarji f'konformità mal-Artikolu 220a tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.
2. B'deroga mill-Artikolu 220(4) tar-Regolament Finanzjarju, l-iżborzi tas-self jistgħu jiġu implimentati permezz tad-WBIF f'isem il-Benefiċjarju. L-ammonti rkuprati għandhom jiġu ttrasferiti lill-Benefiċjarju.
3. Il-Kummissjoni għandha tidhol fi ftehim dwar self mal-Benefiċjarju. Il-ftehim dwar self għandu jstabbilixxi l-ammont massimu ta' self, il-perjodu ta' disponibbiltà u t-termini u l-kundizzjonijiet dettaljati tal-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità fil-forma ta' self. Is-self għandu jkollu durata massima ta' 40 sena mill-iffirmar tal-ftehim dwar self.

Minbarra u b'deroga mill-Artikolu 220(5) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, il-ftehim dwar self għandu jkun fih l-ammont ta' prefinanzjament u regoli dwar l-ikklerjar ta' prefinanzjament.

Fir-rigward tal-ammonti ta' self implimentati permezz tal-WBIF, il-ftehim dwar self għandu wkoll:

- (a) jipprevedi li l-Benefiċjarju jawtorizza b'mod irrevokabbli u mingħajr kundizzjonijiet lill-Kummissjoni biex thallas żborzi lill-entità li timplimenta l-fond fuq talba minn dik l-entità u li l-Kummissjoni tiġi lliberata mill-obbligi ta' pagament tagħha lejn il-Benefiċjarju billi thallas lil dik l-entità;
- (b) jipprevedi l-obbligu tal-Benefiċjarju li jhallas il-kostijiet tal-implimentazzjoni u kwalunkwe tariffa dovuta fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-fond

f'konformità mal-kundizzjonijiet miftiehna bejn il-Kummissjoni u l-entità li timplimenta l-fond.

Artikolu 18

Proviżjonament

1. Skont l-Artikolu 211(1) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 għandu jiġi kkostitwit proviżjonament għas-self skont dan ir-Regolament bir-rata ta' 9 % meta jsir disponibbli kwalunkwe fond li jaqa' taħt l-Artikolu 6(3) ta' dan ir-Regolament. Il-proviżjonament għandu jkun magħmul mill-pakkett imsemmi fl-Artikolu 6(2) il-punt (a).
L-impenji baġitarji għall-proviżjonament għandhom isiru sal-31 ta' Diċembru 2027. B'deroga mill-Artikolu 211(2), l-aħħar sentenza tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, il-proviżjonament għandu jithallas progressivament u kompletament ikkostitwit mhux aktar tard minn meta s-self jiġi żborżat kompletament.
2. Il-proviżjonament għandu jithallas lill-fond ta' proviżjonament komuni. Dan jista' jkopri wkoll is-self għall-assistenza makrofinanzjarja f'konformità mal-Artikolu 31(5) tar-Regolament (UE) 2021/947. Ir-rata ta' proviżjonament għandha tiġi riveduta tal-inqas kull tliet snin mid-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.
3. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta att delegat f'konformità mal-Artikolu 26 biex temenda r-rata ta' proviżjonament filwaqt li tapplika l-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 211(2) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.

Artikolu 19

Implimentazzjoni ta' proġetti u programmi ta' investiment taħt il-Qafas ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent

1. Sabiex jibbenefikaw mill-ingranagg tal-appoġġ finanzjarju tal-UE biex jattiraw investiment addizzjonali, l-investimenti fl-infrastruttura li jappoġġaw l-Aġendi ta' Riforma għandhom jiġu implimentati permezz tad-WBIF.
2. Id-deċiżjoni ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni msemija fl-Artikolu 15 għandhatistabilixxi l-ammont tal-fondi li għandu jsir disponibbli għall-użu fl-ambitu tad-WBIF.
3. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta proposti rilevanti ta' proġetti jew programmi ta' investiment għall-opinjoni tal-Bord Operazzjonali tad-WBIF imsemmi fl-Artikolu 35(8) tar-Regolament (UE) 2021/947 wara l-adozzjoni tad-deċiżjoni msemija fl-Artikolu 21(3).
4. Tal-inqas 37 % tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli li jgħaddi mid-WBIF għandu jkollha l-objettivi klimatiċi.
5. Il-finanzjament fl-ambitu tal-Faċilità pprovdut mill-pakkett finanzjarju msemmi fl-Artikolu 6(2) il-punt (a), wara t-tnaqqis tal-ammont ta' proviżjonament, għandu jiġi implimentat f'għestjoni indiretta b'kont meħud ta' sensiela ta' investimenti u jiġi pprovdut gradwalment permezz ta' kontribuzzjonijiet imħallsa fil-fond kongunt stabbilit skont id-WBIF għall-kontribuzzjonijiet tad-donaturi riċevienti.
6. Dan il-finanzjament ma għandux isir disponibbli għal investimenti għall-fond kongunt sakemm tiġi adottata d-deċiżjoni msemija fl-Artikolu 21(3).

7. Il-finanzjament fl-ambitu tal-Faċilità pprovdut mis-self kif imsemmi fl-Artikolu 6(5), għandu jsir disponibbli permezz tad-WBIF taht il-ftehim dwar self bejn il-Kummissjoni u l-Benefiċjarji f'konformità mal-Artikolu 17(2). Flimkien għall-ftehimiet kollha dwar self, għandu jkun hemm massimu ta' 12-il talba għall-iżborzi kull sena mill-manigers tal-fondi tal-fond kongunt imsemmi fl-Artikolu 12(2) lill-Kummissjoni. Il-proġetti u l-programmi ta' investiment jistgħu jirċievu appoġġ minn żewġ sorsi ta' finanzjament imsemmija fil-paragrafu 1 kif ukoll minn programmi u strumenti oħrajn tal-Unjoni, soġġetti għal dak l-appoġġ minn sorsi, programmi u strumenti differenti u li jipprevedi addizzjonalità u ma jkoprix l-istess kost.

Artikolu 20

Prefinanzjament

1. Wara s-sottomissjoni tal-Aġenda ta' Riforma lill-Kummissjoni, il-Benefiċjarju jista' jitlob ir-rilaxx ta' prefinanzjament sa 7 % tal-ammont totali previst fl-ambitu ta' din il-Faċilità f'konformità mal-Artikolu 6(4).
2. Il-Kummissjoni tista' tirrilaxxa l-prefinanzjament mitlub wara l-adozzjoni tad-deċiżjoni ta' implimentazzjoni tagħha msemmija fl-Artikolu 15 u d-dhul fis-seħh tal-Ftehim dwar il-Faċilità u tal-ftehim dwar self imsemmi. Il-fondi għandhom jiġu rilaxxati f'konformità mal-Artikolu 21(3) l-ewwel sentenza, u soġġetti għar-rispett tal-prekundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 5.
3. Il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi dwar il-perjodu ta' żmien għall-iżborż tal-prefinanzjament, li jista' jiġi żborżat f'segment wiehed jew aktar.

Artikolu 21

Valutazzjoni tal-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament, iż-żamma, it-tnaqqis u r-ridistribuzzjoni tal-fondi, regoli dwar il-pagament

1. Darbtejn fis-sena, il-Benefiċjarju għandu jippreżenta talba debitament ġustifikata għar-rilaxx ta' fondi fir-rigward ta' kundizzjonijiet ta' pagament issodisfati relatati mal-passi kwantitattivi u kwalitattivi.
2. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta mingħajr dewmien żejjed jekk il-Benefiċjarju jkunx kiseb l-ilhuq sodisfaċenti tal-kundizzjonijiet ta' pagament stabbiliti fid-deċiżjoni ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni msemmija fl-Artikolu 15(1). L-ilhuq sodisfaċenti ta' dawn il-kundizzjonijiet ta' pagament għandu jippresupponi li l-miżuri relatati mal-istess riformi li għalihom il-Benefiċjarju jkun kiseb eżekuzzjoni sodisfaċenti f'deċiżjonijiet preċedenti ma jkunux ġew imreggħhin lura mill-Benefiċjarju. Il-Kummissjoni tista' tiġi assistita minn esperti.
3. Meta l-Kummissjoni tagħmel valutazzjoni pożittiva tat-twettiq sodisfaċenti tal-kundizzjonijiet kollha applikabbli, għandha tadotta mingħajr dewmien żejjed deċiżjoni li tawtorizza r-rilaxx ta' fondi li jikkorrispondu għal dawn il-kundizzjonijiet. Dik id-deċiżjoni għandha, f'konformità mal-qsim stabbilit fl-Artikolu 6(4), tistabbilixxi l-ammont ta' fondi li għandhom isiru disponibbli bħala assistenza finanzjarja, li jiġu mgħoddija direttament lill-baġit nazzjonali u l-ammont li għandu jsir disponibbli permezz tad-WBIF. Fir-rigward ta' dawk l-ammonti, id-deċiżjoni għandha tikkostitwixxi l-kundizzjoni msemmija fl-Artikolu 12 għall-ammont ta' fondi li għandhom isiru disponibbli bħala assistenza finanzjarja li

tingħadda direttament lill-baġit nazzjonali u l-validazzjoni preliminari msemija fl-Artikolu 12 għall-ammont li għandu jsir disponibbli permezz tad-WBIF.

4. Meta l-Kummissjoni tagħmel valutazzjoni negattiva tal-issodisfar ta' kwalunkwe kundizzjoni skont l-iskeda ta' żmien indikattiva, ir-rilaxx ta' fondi li jikkorrispondu għal tali kundizzjonijiet għandu jinzamm. L-ammonti miżmuma jistgħu jiġu rilaxxati biss meta l-Benefiċjarju jkun debitament iġġustifikat, bħala parti mit-talba sussegwenti għar-rilaxx ta' fondi, li jkun ha l-miżuri meħtieġa biex jiżgura l-ilhuq sodisfaċenti tal-kundizzjonijiet korrispondenti.
5. Meta l-Kummissjoni tikkonkludi li l-Benefiċjarju ma jkunx ha l-miżuri meħtieġa f'perjodu ta' 12-il xahar mill-valutazzjoni negattiva inizjali msemija fil-paragrafu 6, il-Kummissjoni għandha tnaqqas l-ammont tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli u tas-self b'mod proporzjonali għall-parti li tikkorrispondi għall-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti. Matul l-ewwel sena tal-implimentazzjoni, għandha tapplika skadenza ta' 24 xahar, ikkalkolata mill-valutazzjoni negattiva inizjali msemija fil-paragrafu 6. Il-Benefiċjarju jista' jippreżenta l-osservazzjonijiet tiegħu fi żmien xahrejn mill-komunikazzjoni lilhom tal-konklużjonijiet tal-Kummissjoni.
6. Kwalunkwe ammont li jikkorrispondi għall-kundizzjonijiet ta' pagament li ma jkunux ġew issodisfati sal-

31 ta' Diċembru 2028 ma għandux ikun dovut lill-Benefiċjarji u għandu jiġi dizimpenjat, jew kkanċellat mill-ammont disponibbli ta' appoġġ għas-self, kif xieraq.
7. Il-Kummissjoni tista' tnaqqas l-ammont tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli, inkluż permezz ta' tpaċija f'konformità mal-Artikolu 102 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, jew tas-self, fil-każ ta' kazijiet identifikati ta', jew tħassib serju fir-rigward ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni li ma ġewx ikkoreġuti mill-Benefiċjarju, jew ksur serju ta' obbligu li jirriżulta mill-Ftehimiet ta' Faċilità jew mill-Ftehimiet ta' Self, inkluż abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-OLAF.
8. Il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi li tqassam mill-ġdid kwalunkwe ammont imnaqqas skont il-paragrafu 6 jew 7 fost Benefiċjarji ohrajn tal-Faċilità billi temenda d-deċiżjonijiet ta' implimentazzjoni msemija fl-Artikolu 15(1).
9. Għall-parti tal-finanzjament tal-Faċilità mħallsa bħala assistenza finanzjarja, li tingħadda direttament lejn il-baġits nazzjonali tal-Benefiċjarji, permezz ta' deroga mill-Artikolu 116(2) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, l-iskadenza għall-pagament kif imsemmi fl-Artikolu 116(1) il-punt (a), tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 għandu jibda jiddekorri mid-data tal-komunikazzjoni tad-deċiżjoni li tawtorizza l-iżborż lill-Benefiċjarju skont il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu.
10. L-Artikolu 116(5) tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 ma għandux japplika għall-pagamenti magħmula bħala assistenza finanzjarja, mgħoddija direttament lill-baġits nazzjonali tal-Benefiċjarji skont dan l-Artikolu u l-Artikolu 22 ta' dan ir-Regolament.
11. Il-pagament ta' fondi fl-ambitu ta' din il-Faċilità għandu jkun soġġett għall-finanzjament disponibbli. Il-fondi għandhom jithallsu f'pagamenti parzjali. Pagament parzjali jista' jithallas f'segment wieħed jew aktar.

12. L-ammont li jsir disponibbli bħala assistenza finanzjarja, li jingħadda direttament lill-baġit nazzjonali, għandu jithallas wara d-deċiżjoni msemmija fil-paragrafu 3 f'konformità mal-ftehim dwar self.
13. Il-pagament ta' kwalunkwe ammont tal-appoġġ fil-forma ta' self, kemm jekk jingħadda direttament lill-baġit nazzjonali kif ukoll permezz tad-WBIF, għandu jkun soġġett għas-sottomissjoni mill-Benefiċjarju ta' talba għall-pagament fil-forma stabbilita fil-ftehim dwar self.
14. L-ammont li jsir disponibbli permezz tad-WBIF għandu jithallas wara d-deċiżjoni msemmija fil-paragrafu 3, wara t-talba għall-pagament imsemmija fil-paragrafu 13 u wara li tasal talba għall-pagament mill-manigġers tal-fondi tal-fond kongunt stabbilit skont id-WBIF biex jirċievi l-kontribuzzjonijiet tad-donaturi.

KAPITOLU IV

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

Artikolu 22

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

1. Fl-implimentazzjoni tal-Faċilità, il-Kummissjoni u l-Benefiċjarji għandhom jiehdu l-miżuri xierqa kollha biex jipproteġu l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, filwaqt li jqisu l-prinċipju tal-proporzjonalità u l-kundizzjonijiet speċifiċi li skonthom se topera l-Faċilità, il-prekundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 5(1) u l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehimiet ta' Faċilità speċifiċi, b'mod partikolari fir-rigward tal-prevenzjoni, l-identifikazzjoni u l-korrezzjoni tal-frodi, tal-korruzzjoni, tal-kunflitti ta' interess u tal-irregolaritajiet. Kull Benefiċjarju għandu jimpenja ruhu li jagħmel progress lejn sistemi effettivi u effiċjenti ta' ġestjoni u kontroll u jiżgura li l-ammonti mħallsa bi żball jew użati b'mod żbaljat ikunu jistgħu jiġu rkuprati.
2. Il-Ftehim ta' Faċilità għandu jipprevedi l-obbligi li ġejjin tal-Benefiċjarju:
 - (a) jivverifika regolarment li l-finanzjament ipprovdut intuża f'konformità mar-regoli applikabbli, b'mod partikolari fir-rigward tal-prevenzjoni, l-identifikazzjoni u l-korrezzjoni tal-frodi, tal-korruzzjoni, tal-kunflitti ta' interess u tal-irregolaritajiet;
 - (b) jieħu miżuri xierqa biex jipprevjeni, jidentifika u jikkoreġi l-frodi, il-korruzzjoni, il-kunflitti ta' interess u l-irregolaritajiet li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, biex jiġi evitat il-finanzjament doppju u biex jittiehdu azzjonijiet legali għall-irkupru tal-fondi li jkunu gew miżapproprjati, inkluż fir-rigward ta' kwalunkwe miżura għall-implimentazzjoni ta' riformi u proġetti jew programmi ta' investiment fl-ambitu tal-Aġendi ta' Riforma;
 - (c) għall-finijiet tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, b'mod partikolari għall-kontrolli fuq l-użu tal-fondi fir-rigward tal-implimentazzjoni tar-riformi fl-Aġendi ta' Riforma, biex jiġi żgurat il-gbir ta', u aċċess għal, *data* adegwata dwar persuni u entitajiet li jirċievu finanzjament għall-implimentazzjoni ta' miżuri tal-Aġenda ta' Riforma taħt il-Kapitolu III;

- (d) jawtorizza b'mod esplicitu lill-Kummissjoni, lill-OLAF, lill-Qorti tal-Awdituri u, meta jkun applikabbli, lill-UPPE biex jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom kif previst fl-Artikolu 129 tar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046.
3. Il-Ftehim dwar il-Faċilità għandu jipprevedi wkoll id-dritt li l-Kummissjoni tnaqqas b'mod proporzjonali l-appoġġ ipprovdut fl-ambitu tal-Faċilità u tirkupra kwalunkwe ammont li jintefaq biex jintlaħqu l-oġġettivi tal-Faċilità jew li titlob ripagament bikri tas-self, f'każijiet ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni li ma ġewx ikkoreġuti mill-Benefiċjarju, jew ta' ksur serju ta' obbligu li jirriżulta minn tali ftehimiet. Meta tiddeċiedi dwar l-ammont tal-irkupru u t-tnaqqis, jew l-ammont li għandu jithallas lura kmieni, il-Kummissjoni għandha tirrispetta l-prinċipju tal-proporzjonalità u għandha tqis is-serjetà tal-irregolarità, il-frodi, il-korruzzjoni jew il-kunflitt ta' interessi li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, jew ta' ksur ta' obbligu. Il-Benefiċjarju għandu jingħata l-opportunità li jippreżenta l-osservazzjonijiet tiegħu qabel ma jsir it-tnaqqis jew jintalab ripagament bikri.
 4. Il-persuni u l-entitajiet li jimplementaw fondi fl-ambitu tal-Faċilità għandhom jirrapportaw kwalunkwe każ suspettat ta' frodi, korruzzjoni, kunflitt ta' interessi u irregolaritajiet li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni mingħajr dewmien, lill-Kummissjoni u lill-OLAF.

Artikolu 23

Rwol tas-sistemi interni nazzjonali u tal-Awtoritajiet Nazzjonali tal-Awditjar

1. Għall-parti tal-finanzjament tal-Faċilità mhallas bħala assistenza finanzjarja, li jingħadda direttament lill-baġits nazzjonali tal-Benefiċjarji, il-Kummissjoni għandha tibbaża fuq sistemi ta' kontroll intern eżistenti u mtejbja tal-Benefiċjarji, inklużi l-Awtoritajiet Nazzjonali tal-Awditjar u, meta jkun applikabbli, is-Servizzi ta' Koordinazzjoni kontra l-Frodi ta' kull Benefiċjarju stabbiliti fil-qafas tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni.
L-Aġendi ta' Riforma għandhom jagħtu prijetà fl-ewwel snin tar-riformi ta' implimentazzjoni tagħhom relatati mal-kapitolu 32 tan-negożjati, b'mod partikolari dwar il-ġestjoni tal-finanzi pubbliċi u l-kontroll intern, kif ukoll dwar il-ġlieda kontra l-frodi, flimkien mal-kapitolu 23 u 24, b'mod partikolari fir-rigward tal-ġustizzja, il-korruzzjoni u l-kriminalità organizzata u l-Kapitolu 8, b'mod partikolari dwar il-kontroll tal-ġajnuna mill-Istat.
2. Il-Benefiċjarji għandhom jirrapportaw kwalunkwe irregolarità, inkluża frodi, li kienet is-suġġett ta' sejba amministrattiva jew ġudizzjarja primarja, mingħajr dewmien, lill-Kummissjoni u għandhom iżommu lill-Kummissjoni infurmata dwar il-progress ta' kwalunkwe proċediment amministrattiv u legali fir-rigward ta' tali irregolaritajiet. Tali rapportar għandu jsir b'mezzi elettronici, bl-użu tas-Sistema ta' Ġestjoni tal-Irregolaritajiet, stabbilita mill-Kummissjoni.
3. L-entitajiet imsemmija fil-paragrafu 2 għandhom iżommu djalogu regolari mal-Qorti Ewropea tal-Awdituri, mal-OLAF u, fejn xieraq, mal-UPPE.

4. Il-Kummissjoni tista' twettaq rieżamijiet dettaljati tas-sistemi tal-implimentazzjoni tal-baġit nazzjonali abbażi ta' valutazzjoni tar-riskju u djalogu mal-Awtoritajiet Nazzjonali tal-Awditjar, u tohrog rakkomandazzjonijiet għal titjib fis-sistemi.
5. Il-Kummissjoni tista' tadotta rakkomandazzjonijiet lill-Benefiċjarju dwar il-każijiet kollha fejn fil-fehma tagħha l-awtoritajiet kompetenti ma jkunux hađu l-passi meħtieġa biex jipprevjenu, jidentifikaw u jikkoreġu l-frodi, il-korruzzjoni, il-kunflitt ta' interessi u l-irregolaritajiet li affettwaw jew li jirriskjaw serjament li jaffettwaw il-ġestjoni finanzjarja tajba tan-nefqa ffinanzjata fl-ambitu tal-Faċilità u fil-każijiet kollha fejn tidentifika nuqqasijiet li jaffettwaw it-tfassil u l-funzjonament tas-sistema ta' kontroll stabbilita mill-awtoritajiet. Il-Benefiċjarju kkonċernat għandu jimplimenta tali rakkomandazzjonijiet jew jipprovdi ġustifikazzjoni dwar għaliex ma jkunx għamel dan.

KAPITOLU V

Monitoraġġ, rapportar u evalwazzjoni

Artikolu 24

Monitoraġġ u rapportar

1. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-implimentazzjoni tal-Faċilità u tivvaluta l-ilhuq tal-oġġettivi stabbiliti fl-Artikolu 3. Il-monitoraġġ tal-implimentazzjoni għandu jkun immirat u proporzjonat għall-attivitajiet imwettqa fl-ambitu tal-Faċilità. L-indikaturi msemmija fl-Artikolu 13(2) huma mistennija jikkontribwixxu għall-monitoraġġ mill-Kummissjoni tal-Faċilità.
2. Il-Ftehim dwar il-Faċilità msemmi fl-Artikolu 9 għandu jistabbilixxi regoli u modalitajiet għall-Benefiċjarji biex jirrapportaw lill-Kummissjoni għall-finijiet tal-paragrafu 1.
3. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi rapport annwali lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar il-progress lejn l-ilhuq tal-oġġettivi ta' dan ir-Regolament.
4. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi r-rapport imsemmi fil-paragrafu 3 lill-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 27.

Artikolu 25

Evalwazzjoni tal-Faċilità

1. Wara l-31 ta' Diċembru 2027, iżda mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2031, il-Kummissjoni għandha twettaq evalwazzjoni *ex-post* tar-Regolament. Dik l-evalwazzjoni *ex post* għandha tivvaluta l-kontribuzzjoni tal-Unjoni għall-ilhuq tal-oġġettivi ta' dan ir-Regolament.
2. Din l-evalwazzjoni *ex post* għandha tagħmel użu mill-prinċipji ta' prattika tajba tal-Kumitat tal-OECD ta' Għajnuna għall-Iżvilupp, li jfittex li jiżgura jekk l-oġġettivi ntlahqux u li jifformula rakkomandazzjonijiet bl-għan li jittejbu azzjonijiet futuri.

Il-Kummissjoni għandha tikkomunika s-sejbiet u l-konklużjonijiet ta' din l-evalwazzjoni *ex post* akkumpanjati mill-osservazzjonijiet u s-segwitu tagħha, lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Istati Membri. Din l-evalwazzjoni *ex post*

tista' tiġi diskussa fuq talba tal-Istati Membri. Ir-riżultati għandhom jikkontribwixxu għat-thejjja ta' programmi u azzjonijiet futuri u għall-allokazzjoni tar-riżorsi. Din l-evalwazzjoni *ex post* u s-segwitu għandhom ikunu disponibbli għall-pubbliku.

Il-Kummissjoni għandha, sa punt xieraq, tassocja l-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha, inklużi l-Benefiċjarji, is-shab soċjali, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u l-awtoritajiet lokali fil-proċess ta' evalwazzjoni tal-finanzjament tal-Unjoni previst skont dan ir-Regolament, u tista', meta jkun xieraq, tfittex li twettaq evalwazzjonijiet kongunti mal-Istati Membri u ma' shab oħrajn b'involverment mill-qrib tal-Benefiċjarji.

KAPITOLU VI

Dispożizzjonijiet finali

Artikolu 26

Eżerċitar tad-delega

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni sugġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati msemija fl-Artikolu 18 għandha tingħata lill-Kummissjoni għal perjodu indeterminat mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament.
3. Id-delega tas-setgħa msemija fl-Artikolu 18 tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttemm id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Din għandha ssir effettiva l-għada tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata fih. Ma għandha taffettwa l-validità ta' ebda att delegat li jkun diġà fis-seħħ.
4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta esperti nnominati minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016.
5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
6. Att delegat adottat skont l-Artikolu 18 għandu jidhol fis-seħħ biss jekk la l-Parlament Ewropew u lanqas il-Kunsill ma jkunu esprimew xi oġġezzjoni fi żmien perjodu ta' xahar min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn li huma infurmaw lill-Kummissjoni li ma għandhomx oġġezzjonijiet. Dak il-perjodu għandu jiġi estiż b'xahar fuq inizzjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 27

Proċedura ta' Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun meġġuna minn Kumitat. Dak il-Kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 28

Informazzjoni, komunikazzjoni u pubbliċità

1. Il-Kummissjoni tista' tinvolvi ruħha f'attivitajiet ta' komunikazzjoni biex tiżgura l-viżibbiltà tal-finanzjament tal-Unjoni għall-appoġġ finanzjarju previst fl-Aġendi ta' Riforma, inkluż permezz ta' attivitajiet ta' komunikazzjoni kongunti mal-Benefiċjarji. Il-Kummissjoni tista', kif xieraq, tiżgura li l-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità jiġi kkomunikat u rikonoxxut permezz ta' dikjarazzjoni ta' finanzjament.
2. Il-benefiċjarji tal-finanzjament tal-Unjoni għandhom jirrikonoxxu l-origini u jiżguraw il-viżibbiltà tal-finanzjament tal-Unjoni, inkluż, meta jkun applikabbli, billi juru l-emblema tal-Unjoni u dikjarazzjoni ta' finanzjament xierqa li tgħid "iffinanzjat mill-Unjoni Ewropea", b'mod partikolari meta jippromwovu l-azzjonijiet u r-riżultati tagħhom, billi tiġi pprovduta informazzjoni mmirata koerenti, effettiva u proporzjonata lil bosta udjenzi, inklużi l-media u l-pubbliku.
3. Il-Kummissjoni għandha timplimenta azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni relatati mal-Faċilità, ma' azzjonijiet meħuda skont il-Faċilità u mar-riżultati miksuba. Ir-riżorsi finanzjarji allokat i għall-Faċilità għandhom jikkontribwixxu wkoll għall-komunikazzjoni korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, sa fejn dawn ikunu relatati mal-oġettivi msemmija fl-Artikolu 3.

Artikolu 29

Dhul fis-seħh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh l-għada tal-jum tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President

DIKJARAZZJONI FINANZJARJA LEĠIŻLATTIVA

1. QAFAS TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA

1.1. Titolu tal-proposta/tal-inizjattiva

Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istabbiliment tal-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent

1.2. Qasam/Oqsma ta' politika kkonċernat(i)

Ir-relazzjonijiet tal-UE mal-bqija tad-dinja

1.3. Il-proposta/l-inizjattiva hija relatata ma':

☒ azzjoni ġdida

☐ azzjoni ġdida b'segwitu għal proġett pilota/azzjoni preparatorja¹⁹

☐ l-estensjoni ta' azzjoni eżistenti

☐ fużjoni jew ridirezzjonar ta' azzjoni waħda jew aktar lejn azzjoni ohra/ġdida

1.4. Objettiv(i)

1.4.1. Objettiv(i) ġenerali

L-objettivi strateġiċi tal-Faċilità huma li tithaffef il-konvergenza soċjoekonomika tal-ekonomiji tal-Balkani tal-Punent mal-UE billi jiġu appoġġati r-riformi u l-investimenti mmirati.

Il-Faċilità jenħtieġ li tappoġġa riformi u investimenti li jrawmu l-integrazzjoni ekonomika tal-Balkani tal-Punent mas-suq uniku tal-UE u ssahha l-integrazzjoni ekonomika reġjonali, ir-riformi relatati mal-prinċipji fundamentali tal-proċess tat-tkabbir (inkluż l-istat tad-dritt, l-akkwist pubbliku, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni, il-frodi u l-kriminalità organizzata), kif ukoll allinjament ulterjuri mar-regoli, mal-istandards, mal-politiki u mal-prattiki tal-UE bil-ħsieb tas-šhubija mal-Unjoni.

1.4.2. Objettiv(i) speċifiku/speċifiċi

Il-Faċilità se tappoġġa miżuri biex:

- tithaffef it-tranzizzjoni tal-Benefiċjarji għal ekonomiji sostenibbli u inklużivi, li kapaci jifilhu għall-pressjonijiet kompetittivi tas-suq tas-suq uniku tal-Unjoni, u għal ambjent ta' investiment stabbli;
- tingħata spinta lill-integrazzjoni ekonomika reġjonali b'mod partikolari permezz tal-progress fl-istabbiliment tas-Suq Reġjonali Komuni;
- tingħata spinta lill-integrazzjoni ekonomika tal-Benefiċjarji mas-suq uniku tal-Unjoni;
- tappoġġa l-integrazzjoni ekonomika reġjonali u l-integrazzjoni mtejbja mas-suq uniku tal-UE permezz ta' konnettività mtejbja fir-reġjun f'konformità man-Networks Trans-Ewropej;

¹⁹

Kif imsemmi fl-Artikolu 58(2)(a) jew (b) tar-Regolament Finanzjarju.

- tithaffef it-tranzizzjoni ekoloġika f'konformità mal-Aġenda Ekoloġika tal-2020 għall-Balkani tal-Punent u li tkopri s-setturi ekonomiċi kollha, b'mod partikolari l-enerġija, inkluża t-tranzizzjoni lejn ekonomija dekarbonizzata, newtrali għall-klima, reżiljenti għall-klima u ċirkolari;
- tippromwovi t-trasformazzjoni diġitali bħala faċilitatur għall-iżvilupp sostenibbli u t-tkabbir inkluziv;
- tinghata spinta lill-innovazzjoni, b'mod partikolari għall-SMEs u b'appoġġ għat-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali;
- tinghata spinta lill-edukazzjoni, lit-taħriġ, lill-ħiliet mill-ġdid u lit-titjib tal-ħiliet ta' kwalità, u lill-politiki tal-impjieġ;
- issaħħaħ ulterjorment l-elementi fundamentali tal-proċess tat-tkabbir, inkluż l-istat tad-dritt, id-demokrazija, ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, permezz tal-promozzjoni ta' ġudikatura indipendenti, sigurtà msaħħa, il-ġlieda kontra l-frodi, il-korruzzjoni, il-kriminalità organizzata u l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu, l-evażjoni tat-taxxa u l-frodi tat-taxxa; il-konformità mad-dritt internazzjonali; issaħħaħ il-libertà tal-media u l-libertà akkademika u ambjent abilitanti għas-soċjetà ċivili; trawwem id-djalogu soċjali; tippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, in-nondiskriminazzjoni u t-tolleranza, biex tiżgura u ssahħaħ ir-rispett għad-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi;
- issaħħaħ l-effettività tal-amministrazzjoni pubblika u tappoġġa t-trasparenza, ir-riformi strutturali u l-governanza tajba fil-livelli kollha, inkluż fl-oqsma tal-ġestjoni finanzjarja pubblika u tal-akkwist pubbliku u tal-kontroll tal-ġajjnuna mill-Istat; tappoġġa inizjattivi u korpi involuti fl-appoġġ u fl-infurzar tal-ġustizzja internazzjonali fil-Benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent.

1.4.3. *Riżultat(i) u impatt mistennija*

Speċifika l-effetti li l-proposta/l-inizjattiva jenhtieg li jkollha fuq il-benefiċjarji/il-gruppi fil-mira.

L-appoġġ fl-ambitu tal-Faċilità huwa mistenni li jippermetti lill-Benefiċjarji jimplimentaw riformi u investimenti meħtieġa biex jagħmlu l-ekonomiji tagħhom aktar kompetittivi, iżidu l-konnettività interna tar-reġjun u l-konverġenza mal-Unjoni.

L-implimentazzjoni tal-Faċilità jenhtieg li ssahħaħ ukoll is-sistemi ta' kontroll intern u ta' ġestjoni tal-finanzi pubbliċi fil-Benefiċjarji, kif ukoll l-implimentazzjoni tal-prinċipji fundamentali tal-proċess tat-tkabbir, b'mod partikolari relatati mal-istat tad-dritt u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni, il-frodi u l-kriminalità organizzata.

1.4.4. *Indikaturi tal-prestazzjoni*

Speċifika l-indikaturi għall-monitoraġġ tal-progress u tal-kisbiet.

Indikaturi speċifiċi se jiġu ddefiniti fl-Aġenda ta' Riforma u l-ftehimiet dwar self li għandhom jiġu konklużi ma' kull Benefiċjarju skont l-Artikoli 12 u 17.

1.5. **Raġunijiet għall-proposta/għall-inizjattiva**

1.5.1. *Rekwiżit(i) li jrid(u) jiġi(u) ssodisfat(i) fuq terminu qasir jew twil inkluża kronoloġija dettaljata għat-tnedija tal-implimentazzjoni tal-inizjattiva*

Minkejja li l-Benefiċjarji jinsabu fi stadji differenti tal-perkors tal-adeżjoni fl-UE, l-output ekonomiku u l-kompetittività tagħhom għadhom lura minn dawk tal-UE. Ir-riformi u l-investimenti appoġġati minn din il-Faċilità huma mistennija jaċċelleraw

il-kisba ta' konvergenza u allinjament ahjar mal-istandards tal-UE, kif ukoll integrazzjoni ekonomika aktar mill-qrib fir-reġjun u mas-suq uniku tal-UE.

Il-prekundizzjonijiet biex jinkiseb finanzjament fl-ambitu tal-Faċilità, huma li l-Benefiċjarji se jharsu u jirrispettaw mekkaniżmi demokratiċi effettivi, l-istat tad-dritt, u biex jiggarantixxu r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, inklużi d-drittijiet tal-persuni li jappartjenu għal minoranzi. Prekundizzjoni oħra għandha tkun li s-Serbja u l-Kosovo jimpenjaw ruħhom b'mod kostruttiv fin-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet tagħhom bl-għan li jimplimentaw bis-shiħ l-obbligi rispettivi tagħhom kollha li jirriżultaw mill-Ftehim dwar il-Perkors għan-Normalizzazzjoni u l-Anness ta' Implimentazzjoni tiegħu u l-Ftehimiet ta' Djalogu kollha tal-passat u jidhlu f'negozjati dwar Ftehim Komprensiv dwar in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet.

Il-Kummissjoni se tivverifika wkoll li l-kundizzjonijiet generali jiġu ssodisfati (l-istabbiltà makrofinanzjarja, il-ġestjoni finanzjarja pubblika tajba, it-trasparenza u s-sorveljanza tal-baġit).

Sabiex jinkiseb finanzjament, il-Benefiċjarji se jkunu meħtieġa jfasslu Aġendi ta' Riforma, abbażi tal-istrategiji ta' tkabbir tagħhom, Programmi ta' Riforma Ekonomika, il-metodoloġija riveduta tat-tkabbir u rapporti tat-tkabbir, li se jiġu adottati mill-Kummissjoni permezz ta' deċiżjoni ta' implimentazzjoni. L-aġendi se jkun fihom għadd limitat ta' riformi u ta' oqsma ta' investiment b'kundizzjonijiet ta' pagament u ammonti marbuta magħhom. Tali kundizzjonijiet għandhom jirriflettu l-progress fuq riformi soċjoekonomiċi speċifiċi, inkluż dwar il-prinċipji fundamentali tal-proċess tat-tkabbir u l-istat tad-dritt. Wara d-deċiżjoni ta' approvazzjoni tal-Aġendi ta' Riforma u l-konklużjoni ta' Ftehimiet xierqa, il-Benefiċjarji se jkunu eliġibbli li jirċievu prefinanzjament.

Il-fondi fl-ambitu tal-Faċilità se jiġu rilaxxati kull sitt xhur mal-preżentazzjoni mill-Benefiċjarji ta' talbiet li jiġġustifikaw l-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament u li jikkonfermaw il-legalità u r-regolarità ta' kwalunkwe tranżazzjoni sottostanti, akkumpanjati minn rapport dwar is-segwitu ta' każijiet ta' ġestjoni hażina tal-finance relatat. Il-Kummissjoni se tagħmel il-fondi disponibbli abbażi tal-valutazzjoni tagħha tat-talbiet. Il-fondi jistgħu jiġu rilaxxati bħala ammonti shah, ammonti mnaqqsa, jew miżmuma kompletament, skont il-livell ta' ssodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament, skont it-tip. Il-fondi miżmuma jistgħu jerġgħu jittqassmu fost il-Benefiċjarji l-oħrajn fis-snin sussegwenti.

L-investimenti previsti fl-Aġendi ta' Riforma se jiġu appoġġati permezz tad-WBIF. Il-proġetti jew il-programmi relatati se jiġu ppreżentati biss lill-Bord Operazzjonali tad-WBIF għal opinjoni wara l-valutazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti u r-rilaxx sussegwenti tal-fondi u jkunu soġġetti għar-regoli tas-sejha tad-WBIF rilevanti.

Huma mistennija erba' ċikli annwali fil-perjodu 2024-2027.

- 1.5.2. *Valur miżjud tal-involviment tal-Unjoni (dan jista' jirriżulta minn fatturi differenti, eż. il-gwadanji mill-koordinazzjoni, iċ-ċertezza legali, effettività akbar jew il-komplementarjetajiet). Għall-finijiet ta' dan il-punt, il-“valur miżjud tal-involviment tal-Unjoni” huwa l-valur li jirriżulta mill-intervent tal-Unjoni li jkun addizzjonali għall-valur illi kieku kien jinholq mill-Istati Membri wahedhom.*

L-azzjoni fil-livell tal-Unjoni hija meħtieġa biex tinkiseb konvergenza ekonomika aċċellerata tal-Balkani tal-Punent mal-UE fit-triq tagħhom lejn shubija potenzjali mal-Unjoni. Id-daqs tal-assistenza meħtieġa huwa tali li r-reġjun ikompli jirrikjedi

appoġġ estern sostnut li l-ebda Stat Membru, jew donatur uniku, ma jista' jipprovdi wahdu. L-Unjoni tinsab f'pożizzjoni unika li tipprovdi assistenza esterna pluriennali lir-reġjun b'mod f'waqtu, koordinat u prevedibbli. L-Unjoni tista' wkoll tingrana l-kapaċità ta' self tagħha biex tislef lill-Benefiċjarji fir-reġjun b'termini ta' vantaġġ kif ukoll tipprovdi għotjiet f'perspettiva pluriennali.

1.5.3. *Tagħlimiet meħuda minn esperjenzi simili fl-imġhoddi*

Il-Faċilità tibni fuq u tikkomplementa l-assistenza pprovduta lill-Balkani tal-Punent skont l-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III), kif ukoll tuża wiehed mill-mekkaniżmi ta' suċċess tagħha – il-Qafas ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent. Dawn iż-żewġ strumenti wrew li l-finanzjament tal-UE jista' joffri ingranaġġ konsiderevoli meta jintuża flimkien ma' finanzjament minn donaturi oħrajn f'kuntesti ta' tahlit. Madankollu, il-format ta' din il-Faċilità huwa differenti fis-sens li fil-biċċa l-kbira jibbaża fuq self aġevolanti meħud mill-Unjoni bis-saħħa tal-klassifikazzjoni tal-kreditu eċċellenti tagħha. Il-Faċilità se tibni fuq it-tagħlimiet meħuda mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, li giet stabbilita fl-2020, kif ukoll minn Faċilità tal-Ukrajna li giet proposta aktar reċentement.

1.5.4. *Kompatibbiltà mal-Qafas Finanzjarju Pluriennali u sinerġiji possibbli ma' strumenti xierqa oħra*

Il-Faċilità proposta għandha l-għan li tghammar lill-Unjoni bi strument legali li se jippermettilha tappoġġa konvergenza soċjoekonomika akbar tal-Balkani tal-Punent fir-rotta tagħhom lejn is-shubija mal-Unjoni. Il-Faċilità se tkun komplementari għall-assistenza fl-ambitu tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni, li jiffoka fuq l-allinjament tal-Benefiċjarji mal-*acquis* tal-UEu t-thejjija għall-ilhuq tal-obbligi tas-shubija.

Din il-proposta leġislattiva ġdida għall-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir tissupplimenta l-proposta għal Regolament tal-Kunsill COM(2023)337, li jemenda r-Regolament 2020/2093 li jistabbilixxi l-qafas finanzjarju pluriennali (QFP) għas-snin 2021 sal-2027 (ara t-taqsimiet 1.5.5 u 3.2.4).

L-ammont globali tal-Faċilità għandu jigi pprovdut permezz ta' self u appoġġ mhux ripagabbli. Il-komponent tas-self se jammonta għal massimu ta' EUR 4 biljun għall-Benefiċjarji kollha matul il-perjodu kollu 2024-2027. Is-self se jigi ggarantit permezz tal-Fond ta' Provizjonament Komuni bir-rata ta' provizjonament ta' 9 %. L-ammont addizzjonali ta' għotjiet fil-forma ta' appoġġ mhux ripagabbli previst fil-proposta għal QFP rivedut huwa ta' EUR 2 biljun, inklużi l-provizjonament u n-nefqa amministrattiva.

1.5.5. *Valutazzjoni tal-għażliet differenti ta' finanzjament disponibbli, inkluż l-ambitu għar-riallokazzjoni*

Il-baġit tal-Unjoni diġà qed jipprovdi appoġġ għat-thejjija għal adeżjoni possibbli mal-UE permezz tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III), li jkopri l-Balkani tal-Punent u t-Turkija, u huwa bbażat fuq għotjiet, tahlit u garanziji baġitarji. Dan il-finanzjament huwa assenjat bis-shiħ għall-attivitajiet meħtieġa relatati mal-allinjament u t-thejjijiet relatati mat-tkabbir, u għall-implimentazzjoni tal-Pjan Ekonomiku u ta' Investiment.

Il-Faċilità proposta timmira lejn konvergenza soċjoekonomika aċċellerata tal-Balkani tal-Punent biss, u hija bbażata fuq approċċ differenti, li jistabbilixxi rabta qawwija

bejn it-twettiq tal-impenji ta' riforma u l-aċċess għall-finanzjament. Hija bbażata wkoll fuq skema ta' finanzjament differenti, fejn żewġ terzi mill-finanzjament jiġi minn self meħud mill-Unjoni u ttrasferit lill-Benefiċjarji.

Sabiex tiġi żgurata implimentazzjoni bla xkiel u trasparenti ta' kwalunkwe investiment identifikat fl-ambitu tal-Aġendi ta' Riforma tal-Benefiċjarji, il-Kummissjoni beħsiebha tuża l-metodoloġija ttestjata tal-Qafas ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent, filwaqt li żżomm il-kondizzjonalitajiet imsemmija hawn fuq.

Minhabba li dan huwa mekkanizmu ta' assistenza kompletament differenti, li jimmira sett speċifiku ta' prioritajiet fir-reġjun, u li l-oġettivi tal-IPA jirrikjedu l-finanzjament kollu pprovdut għalih fil-baġit, l-użu tal-istrument eżistenti (IPA III) ma jkunx prattiku, filwaqt li r-riallokazzjoni tal-fondi fi hdan dan l-istrument ma tkunx fattibbli.

1.6. **Durata u impatt finanzjarju tal-proposta/tal-inizjattiva**

☒ **durata limitata**

- ☐ fis-seħh minn [JJ/XX]SSSS sa [JJ/XX]SSSS
- ☒ Impatt finanzjarju mill-2024 sal-2027 għall-appropriazzjonijiet ta' impenn u mill-2024 għall-appropriazzjonijiet ta' pagament.

☐ **durata mhux limitata**

- Implimentazzjoni b'perjodu ta' tnedija minn SSSS sa SSSS,
- segwita b'operazzjoni fuq skala shiha.

1.7. **Metodu/i tal-implimentazzjoni tal-baġit ippjanat(i)²⁰**

☒ **Ġestjoni diretta** mill-Kummissjoni

- ☐ mid-dipartimenti tagħha, inkluż mill-persunal tagħha fid-delegazzjonijiet tal-Unjoni;
- ☐ mill-aġenziji eżekuttivi

☐ **Ġestjoni kondiviża** mal-Istati Membri

☒ **Ġestjoni indiretta** billi jiġu fdati kompiti ta' implimentazzjoni baġitarja:

- ☐ lill-pajjiżi terzi jew lill-korpi nnominati minnhom;
- ☐ lill-organizzazzjonijiet internazzjonali u lill-aġenziji tagħhom (iridu jiġu speċifikati);
- ☐ lill-BEI u lill-Fond Ewropew tal-Investiment;
- ☐ lill-korpi msemmija fl-Artikoli 70 u 71 tar-Regolament Finanzjarju;
- ☐ lill-korpi tal-liġi pubblika;
- ☐ lill-korpi rregolati mil-liġi privata b'missjoni ta' servizz pubbliku sakemm dawn ikollhom garanziji finanzjarji adegwati;

²⁰

Id-dettalji tal-metodi ta' implimentazzjoni tal-baġit u r-referenzi għar-Regolament Finanzjarju jinsabu fuq is-sit BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

- ☐ lill-korpi rregolati mil-liġi privata ta' Stat Membru li jkunu fdati bl-implimentazzjoni ta' shubija pubblika-privata u li jkollhom garanziji finanzjarji adegwati;
- ☐ lill-korpi jew lill-persuni fdati bl-implimentazzjoni ta' azzjonijiet speċifiċi fil-PESK skont it-Titolu V tat-TUE, u identifikati fl-att bażiku rilevanti.
- Jekk jiġi indikat iżjed minn mod ta' ġestjoni wiehed, jekk joghgbok ipprovi d-dettalji fit-taqsima "Kummenti".

Kummenti

L-Artikolu 8 jagħti dettalji dwar il-forom ta' implimentazzjoni tal-Faċilità, jiġifieri ġestjoni diretta u indiretta f'konformità mar-Regolament Finanzjarju.

2. MIŻURI TA' ĠESTJONI

2.1. Regoli ta' monitoraġġ u ta' rapportar

Speċifika l-frekwenza u l-kundizzjonijiet.

Passi kwantitattivi u kwalitattivi speċifiċi se jiġu ddefiniti fl-Aġendi ta' Riforma (approvati mill-Kummissjoni f'deċiżjoni ta' implimentazzjoni), sabiex l-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament ikun jista' jiġi mmonitorjat. Il-Benefiċjarju se jipprezenta talba semiannwali debitament iġġustifikata għar-rilaxx tal-appoġġ finanzjarju mhux ripagabbli u tas-self, li tistabbilixxi kif inkiseb it-tweqqiq sodisfaċenti ta' dawk il-kundizzjonijiet, abbażi ta' indikaturi identifikati fid-deċiżjoni ta' implimentazzjoni.

Barra minn hekk, l-Aġendi ta' Riforma se jistabbilixxu indikaturi ta' monitoraġġ li jenħtieġ li jippermettu l-monitoraġġ u r-rapportar tal-progress tal-Benefiċjarji fuq l-oġettivi ġenerali u speċifiċi tal-Faċilità b'mod aktar wiesa'.

Il-Kummissjoni se tirrapporta kull sena lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, u lill-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 27 dwar l-implimentazzjoni tal-fondi pprovduti fl-ambitu tal-Faċilità kif ukoll il-progress lejn l-oġettivi.

Il-Kummissjoni se twettaq ukoll evalwazzjoni *ex post* tar-Regolament.

2.2. Sistema/i ta' ġestjoni u ta' kontroll

2.2.1. *Ġustifikazzjoni tal-mod(i) ta' ġestjoni, tal-mekkaniżmu/i għall-implimentazzjoni tal-finanzjament, tal-modalitajiet ta' pagament u tal-istrategija ta' kontroll proposta*

Il-Faċilità se tiġi implimentata taħt ġestjoni diretta u indiretta. Parti se tkun ġestjoni diretta bi trasferiment dirett ta' fondi lill-baġit tal-Istat tal-Benefiċjarju, filwaqt li investimenti speċifiċi se jiġu mghoddija permezz tad-WBIF, jiġifieri ġestjoni indiretta mal-IFIs.

L-istrategija ta' kontroll se tiġi adattata għall-implimentazzjoni taħt kull wiehed minn dawn il-pilastri bl-użu ta' monitoraġġ, evalwazzjoni u awditjar. Se tingħata attenzjoni speċjali lill-implimentazzjoni mill-Benefiċjarji tal-fondi li jitqieghdu għad-dispożizzjoni tagħhom. Ir-rilaxx tal-Fondi se jsir skont skeda semiannwali fissa, abbażi tat-talbiet ipprezentati mill-Benefiċjarji u wara verifika mill-Kummissjoni tal-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti.

L-istruttura b'bosta livelli tal-mekkaniżmi ta' kontroll fis-seħh (ara wkoll it-taqsima 2.3) tipprovi qafas integrat biex jiġi żgurat li jkunu stabbiliti l-miżuri xierqa kollha għall-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Se tiggarrantixxi li jitqies il-

prinċipju tal-proporzjonalità u l-kundizzjonijiet speċifiċi li skonthom se topera l-Faċilità.

2.2.2. *Informazzjoni dwar ir-riskji identifikati u s-sistema/i ta' kontroll intern stabbilita/i għall-mitigazzjoni tagħhom*

Ir-riskju ewlieni identifikat fir-rigward tal-finanzjament huwa relatat man-nuqqas ta' kisba ta' kundizzjonijiet ta' pagament assoċjati mal-iżborż tal-finanzjament.

Il-miżuri li se jiġu stabbiliti biex jittaffa dan ir-riskju huma dawn li ġejjin:

-valutazzjoni mill-Kummissjoni tal-issodisfar tal-kundizzjonijiet ta' pagament rilevanti qabel l-iżborż tal-fondi, bil-possibbiltà li jinżammu l-fondi;

-it-tnaqqis jew iż-żamma tal-appoġġ ipprovdut, jew l-irkupru ta' kwalunkwe ammont li jintefaq biex jintlahqu l-oġettivi tal-Faċilità, f'każijiet ta' irregolaritajiet, frodi, korruzzjoni u kunflitti ta' interess li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni li ma ġewx ikkoreġuti mill-Benefiċjarju, jew ta' ksur serju ta' obbligu li jirriżulta mill-ftehimiet konklużi mal-Benefiċjarji;

-is-sospensjoni tal-finanzjament fil-każ li l-Benefiċjarju rilevanti jonqos milli jissodisfa l-prekundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 5.

2.2.3. *Stima u ġustifikazzjoni tal-kosteffettività tal-kontrolli (proporzjon tal-“kostijiet tal-kontroll ÷ il-valur tal-fondi relatati ġestiti”) u valutazzjoni tal-livelli mistennija tar-riskju ta' errur (mal-ħlas u fl-għeluq)*

Il-kontribuzzjoni finanzjarja se tiġi pprovduta lill-Benefiċjarji fil-forma ta' finanzjament mhux marbut mal-kost imsemmi fl-Artikolu 125(1) il-punt (a) tar-Regolament Finanzjarju.

2.3. **Miżuri għall-prevenzjoni ta' frodi u ta' irregolaritajiet**

Speċifika l-miżuri ta' prevenzjoni u ta' protezzjoni eżistenti jew previsti, eż. mill-Istrateġija Kontra l-Frodi.

Il-proposta fiha dispożizzjonijiet speċifiċi għall-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Il-Faċilità se tkun mghammra b'sistema b'saħħitha ta' awditjar u kontrolli stabbilita f'mekkanizmu b'bosta livelli: ir-riforma tas-sistemi tal-awditjar u l-kontroll tal-Benefiċjarji se tiġi inkluża bħala parti mir-riformi skont l-Aġendi ta' Riforma; Barra minn hekk, il-Kummissjoni tista' twettaq rieżamijiet dettaljati tas-sistemi tal-implimentazzjoni tal-baġit nazzjonali abbażi ta' valutazzjoni tar-riskju u djalogu mal-Awtoritajiet Nazzjonali tal-Awditjar, u tohroġ rakkomandazzjonijiet għal titjib fis-sistemi. Barra minn hekk, f'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046, l-OLAF, il-Qorti tal-Awdituri u l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE), għandu jkollhom id-drittijiet u l-aċċess meħtieġa biex iwettqu r-rwoli rispettivi tagħhom.

Il-parti tal-investment tal-Faċilità se tiġi implimentata permezz ta' ġestjoni indiretta ma' istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali abbażi tal-valutazzjonijiet tal-pilastri u l-ftehimiet qafas magħhom.

3. IMPATT FINANZJARJU STMAT TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA

3.1. Qafas finanzjarju pluriennali - linja/i baġitarja/i tan-nefqa affettwata/i

– Linji baġitarji godda mitluba

Minbarra l-limiti massimi tal-QFP	Linja baġitarja	Tip ta' nefqa	Kontribuzzjoni			
	Numru	Diff./Mhux diff.	mill-pajjiżi tal-EFTA	mill-pajjiżi kandidati u mill-kandidati potenzjali	minn pajjiżi terzi ohrajn	dhul assenjat ieħor
Intestatur 6	15.0301 – Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent – Nefqa operazzjonali	DA	IVA	p.m.	IVA	IVA
Intestatur 6	15.0302 – Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent – Proviżjonament tal-Fond ta' Proviżjonament Komuni	DA	IVA	p.m.	IVA	IVA
Intestatur 6	15.010102 – Nefqa ta' appoġġ għall-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent	DA	IVA	p.m.	IVA	IVA

3.2. Impatt finanzjarju stmat tal-proposta fuq l-appropriazzjonijiet

3.2.1. Sommarju tal-impatt stmat fuq l-appropriazzjonijiet operazzjonali

- ☐ Il-proposta/l-inizjattiva ma tehtiegħ l-użu ta' appropriazzjonijiet operazzjonali
- ☒ Il-proposta/l-inizjattiva tehtiegħ l-użu ta' appropriazzjonijiet operazzjonali, kif spjegat hawn taht:

Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent - finanzjament* (miljuni ta' EUR)					
Tip ta' appoġġ	2024	2025	2026	2027	Total
Mhux ripagabbli (Għotjiet)	500	500	500	500	2 000
<i>li minnhom nefqa amministrattiva</i>	7,5	7,5	7,5	7,5	30
Self	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
TOTAL **	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000

* Id-distribuzzjoni annwali u ġenerali tal-appoġġ u tas-self mhux ripagabbli hija purament indikattiva u għal finijiet illustrattivi biss. Id-distribuzzjoni attwali se tiġi soġġetta għat-teħid ta' deċiżjonijiet annwali

** It-Tabella tassumi appropriazzjonijiet ta' impenn appropriazzjonijiet ta' pagament u appropriazzjonijiet ta' pagament indaqs. Dan huwa purament għal finijiet illustrattivi. Il-kalibrazzjoni attwali tat-tnejn se tiġi vvalutata fuq bażi annwali tal-htigijiet.

3.2.2 Sommarju tal-impatt stmat fuq l-appropriazzjonijiet operazzjonali (miljuni ta' EUR)

	Sena 2024 ²¹	Sena 2025	Sena 2026	Sena 2027	TOTAL
INTESTATURA 6 tal-qafas finanzjarju pluriennali					
15.0301 – Faċilità ghar-Riforma u t- Tkabbir għall- Balkani tal-Punent – Nefqa operazzjonali	402,55	402,55	402,55	402,55	1 610,2
15.0302 – Faċilità ghar-Riforma u t- Tkabbir għall- Balkani tal-Punent – Proviżjonament tal- Fond ta' Proviżjonament Komuni	90	90	90	90	360
Subtotal tal- INTESTATURA 6 tal-qafas finanzjarju pluriennali	492,55	492,55	492,55	492,55	1 970,2

3.2.3. Sommarju tal-impatt stmat fuq l-appropriazzjonijiet amministrattivi

- ☐ Il-proposta/l-inizjattiva ma teħtieġx l-użu ta' appropriazzjonijiet ta' natura amministrattiva
- ☒ Il-proposta/l-inizjattiva teħtieġ l-użu ta' appropriazzjonijiet ta' natura amministrattiva, kif spjegat hawn taħt:

miljuni ta' EUR (għal tliet pozizzjonijiet deċimali)

	Sena 2024 ²²	Sena 2025	Sena 2026	Sena 2027	TOTAL
--	----------------------------	--------------	--------------	--------------	-------

INTESTATURA 7 tal-qafas finanzjarju pluriennali					
Riżorsi umani	1,026	1,026	1,026	1,026	4,104
Nefqa amministrattiva ohra	0,030	0,030	0,030	0,030	0,120
Subtotal tal- INTESTATURA 7 tal-qafas finanzjarju pluriennali	1,056	1,056	1,056	1,056	4,224

²¹ Is-Sena 2024 hija s-sena li fiha tibda l-implimentazzjoni tal-proposta/tal-inizjattiva.

²² Is-Sena 2024 hija s-sena li fiha tibda l-implimentazzjoni tal-proposta/tal-inizjattiva.

Barra mill- INTESTATURA 7²³ tal-qafas finanzjarju pluriennali					
Rizorsi umani	2,529	2,529	2,529	2,529	10,116
Nefqa oħra ta' natura amministrattiva	4,920	4,920	4,920	4,920	19,680
Subtotal barra mill- INTESTATURI 1-7 tal-qafas finanzjarju pluriennali	7,449	7,449	7,449	7,449	29,796

TOTAL	8,505	8,505	8,505	8,505	34,020
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

L-appropriazzjonijiet mehtieġa għar-rizorsi umani u għal nefqa oħra ta' natura amministrattiva se jiġu koperti mill-appropriazzjonijiet tad-DĠ li diġà jkunu assenjati għall-ġestjoni tal-azzjoni u/jew li diġà jkunu ġew riassenjati fid-DĠ, flimkien, jekk ikun mehtieġ, ma' kwalunkwe allokkazzjoni addizzjonali li tista' tinghata lid-DĠ tal-ġestjoni skont il-proċedura annwali ta' allokkazzjoni u fid-dawl tal-limitazzjonijiet baġitarji.

²³ Assistenza teknika u/jew amministrattiva u nefqa ta' appoġġ għall-implimentazzjoni ta' programmi u/jew ta' azzjonijiet tal-UE (li qabel kienu l-linji "BA"), riċerka indiretta u riċerka diretta.

3.2.3.1. Rekwiżiti stmati ta' riżorsi umani

- ☐ Il-proposta/l-inizjattiva ma teħtieġx l-użu ta' riżorsi umani.
- ☒ Il-proposta/l-inizjattiva teħtieġ l-użu ta' riżorsi umani, kif spjegat hawn taħt:

L-istima trid tiġi espressa f'unitajiet ekwivalenti għall-full-time

	Sena 2024	Sena 2025	Sena 2026	Sena 2027
o Pożizzjonijiet fil-pjan ta' stabbiliment (uffiċjali u persunal temporanju)				
20 01 02 01 (Kwartieri Ġenerali u Uffiċċji tar-Rappreżentanza tal-Kummissjoni)	6	6	6	6
20 01 02 03 (Delegazzjonijiet)				
01 01 01 01 (Ricerka indiretta)				
01 01 01 11 (Ricerka diretta)				
Linji baġitarji oħra (speċifika)				
o Persunal estern (f'unitajiet ta' Ekwivalenti Full-Time: FTE)²⁴				
20 02 01 (AC, END, INT mill-"pakkett globali")				
20 02 03 (AC, AL, END, INT u JPD fid-delegazzjonijiet)				
15.010102 – Nefqa ta' appoġġ għall-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabir għall-Balkani tal-Punent	- fil-Kwartieri Ġenerali	9	9	9
	- fid-Delegazzjonijiet	9	9	9
Linji baġitarji oħra (speċifika)				
TOTAL	24	24	24	24

L-appropriazzjonijiet meħtieġa għar-riżorsi umani u għal nefqa oħra ta' natura amministrattiva se jiġu koperti mill-appropriazzjonijiet tad-DĠ li diġà jkunu assenjati għall-ġestjoni tal-azzjoni u/jew li diġà jkunu ġew riassenjati fid-DĠ, flimkien, jekk ikun meħtieġ, ma' kwalunkwe allokkazzjoni addizzjonali li tista' tingħata lid-DĠ tal-ġestjoni skont il-proċedura annwali ta' allokkazzjoni u fid-dawl tal-limitazzjonijiet baġitarji.

Deskrizzjoni tal-kompiti li jridu jitwettqu:

Uffiċjali u persunal temporanju	L-FTEs mfittxija se jaħdmu fuq l-iżvilupp tal-politika, kwistjonijiet legali, b'enfasi partikolari fuq kwistjonijiet ta' akkwist, il-ġestjoni finanzjarja, il-ġestjoni tal-kuntratti, l-awditjar, il-monitoraġġ, ir-rapportar u l-evalwazzjoni.
Persunal estern	L-FTEs mfittxija se jaħdmu fuq l-iżvilupp tal-politika, kwistjonijiet legali, b'enfasi partikolari fuq kwistjonijiet ta' akkwist, il-ġestjoni finanzjarja, il-ġestjoni tal-kuntratti, l-awditjar, il-monitoraġġ, ir-rapportar u l-evalwazzjoni.

²⁴ AC= Persunal bil-Kuntratt; AL = Persunal Lokali; END = Espert Nazzjonali Sekondar; INT = Persunal tal-Aġenziji; JPD = Professionisti Subalterni f'Delegazzjonijiet.

3.2.4. *Kompatibbiltà mal-qafas finanzjarju pluriennali attwali*

Il-proposta/l-inizjattiva:

- ☐ tista' tiġi ffinanzjata kompletament permezz ta' riallokazzjoni fl-intestatura rilevanti tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP).

Spjega liema riprogrammazzjoni hija meħtieġa, filwaqt li tispjefika l-linji baġitarji kkonċernati u l-ammonti korrispondenti. Ipprova tabella Excel f'każ ta' riprogrammazzjoni kbira.

- ☐ teħtieġ l-użu tal-margni mhux allokat taħt l-intestatura rilevanti tal-QFP u/jew l-użu tal-istrumenti speċjali ddefiniti fir-Regolament dwar il-QFP.

Spjega x'inhum meħtieġ, billi tispjefika l-intestaturi u l-linji baġitarji kkonċernati, l-ammonti korrispondenti, u l-istrumenti proposti li għandhom jintużaw.

- ☒ tirrikjedi reviżjoni tal-QFP.

Din il-proposta legiżlattiva għida għall-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabir għall-Balkani tal-Punt ta' tigi parallela mal-proposta għal Regolament tal-Kunsill COM(2023)337, li jemenda r-Regolament 2020/2093 li jistabbilixxi l-qafas finanzjarju pluriennali (QFP) għas-sinjura 2021 sa 2027. L-emenda ta' dak ir-Regolament hija meħtieġa biex tiżied l-Intestatura 6 għall-2024-2027 biex jiġi pprovdut finanzjament lil din il-Faċilità bħala appoġġ u proviżjonament mhux ripagabbli għall-appoġġ fil-forma ta' self.

3.2.5. *Kontribuzzjonijiet ta' partijiet terzi*

Il-proposta/l-inizjattiva:

- ☒ ma tipprevedix kofinanzjament minn partijiet terzi
- ☐ tipprevedi l-kofinanzjament minn partijiet terzi kif stmat hawn taħt:

Approporzjonijiet f'miljuni ta' EUR (għal tliet pozizzjonijiet deċimali)

3.3. **Impatt stmat fuq id-dhul**

- ☐ Il-proposta/l-inizjattiva ma għandha l-ebda impatt finanzjarju fuq id-dhul.
- ☒ Il-proposta/l-inizjattiva għandha l-impatt finanzjarju li ġej:
 - ☐ fuq ir-rizorsi proprji
 - ☒ fuq dhul ieħor
 - jekk jogħġbok indika, jekk id-dhul hux assenjat għal-linji tan-nefqa ☒

miljuni ta' EUR (għal tliet pozizzjonijiet deċimali)

Linja baġitarja tad-dhul:	Approporzjazzjoni disponibbli għas-sena finanzjarja attwali	Impatt tal-proposta/tal-inizjattiva ²⁵						
		Sena N	Sena N+1	Sena N+2	Sena N+3	Dahhal is-sinjura kollha li hemm bżonn biex turi d-durata tal-impatt (ara l-punt 1.6)		
Artikolu		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

²⁵ Fir-rigward tar-rizorsi proprji tradizzjonali (id-dazji doganali, l-imposti fuq iz-zokkor), l-ammonti indikati jridu jkunu ammonti netti, jiġifieri ammonti grossi wara t-tnaqqis ta' 20 % għall-kostijiet tal-gbir.

